СОВЕТ ВЫСОКОГОРСКОГО МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН

Кооперативная ул., 5, пос. ж/д станция Высокая Гора, Высокогорский район, Республика Татарстан, 422700

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БИЕКТАУ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОН СОВЕТЫ

Кооперативная ур., 5, Биектау т/ю станциясе поселогы, Биектау районы, Татарстан Республикасы, 422700

Тел.: +7 (84365) 2-30-50, факс: 2-30-86, e-mail: biektau@tatar.ru, www.vysokaya-gora.tatarstan.ru

РЕШЕНИЕ **КАРАР**

«28» нче июнь 2021ел **№ 93**

Биектау муниципаль районы Советының 2020 елның 23 сентябрендәге 6 номерлы карары белән расланган Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районының Усад авыл җирлеге Генераль планына үзгәрешләр кертү турында

Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 24 статьясы, 2003 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ номерлы «Россия Федерациясендә җирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» Федераль законның 14 статьясындагы 1 өлешенең 20 пункты, 3 өлеше нигезендә, 2021 елның 17 июнендэ узган гавами тыңлаулар беркетмәләрен, 2021 елның 18 июненнән Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Усад авыл җирлеге генераль планына үзгәрешләр кертү проекты буенча гавами тыңлаулар нәтиҗәләре турында бәяләмәсен исәпкә алып, Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Советы

КАРАР БИРДЕ:

Биектау муниципаль районы Советының 2020 елның 23 сентябрендәге 6 номерлы карары белән расланган «Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Усад авыл җирлеге» муниципаль берәмлегенең генераль планына, аны түбәндәге редакциядә бәян итеп, үзгәрешләр кертергә.

Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Башкарма комитетына территориаль планлаштыруның Федераль дәүләт мәгълүмат системасының рәсми сайтында Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Усад авыл җирлегенең генераль планын урнаштыруны тәэмин итәргә.

Әлеге карарны Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районының рәсми сайтында http://vysokaya-gora.tatarstan.ru һәм Татарстан Республикасының хокукый мәгълүмат рәсми порталында http://pravo.tatarstan.ru урнаштыру юлы белән бастырып чыгарырга (халыкка җиткерергә).

Әлеге карар рәсми басылып чыкканнан соң (халыкка җиткерелгәннән) үз көченә керә.

Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Советының җирлекләрнең җирле үзидарә органнары белән үзара хезмәттәшлеге, законлылык һәм хокук тәртибе буенча даими комиссиясенә йөкләргә.

Совет рәисе,
муниципаль район Башлыгы Р.Г.Кәлимуллин

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
БИЕКТАУ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
УСАД АВЫЛ ҖИРЛЕГЕ
ГЕНЕРАЛЬ ПЛАНЫ.
ҮЗГӘРЕШЛӘР КЕРТҮ

РАСЛАНА ТОРГАН ӨЛЕШ

1 том

Территориаль планлаштыру турында нигезләмәләр

2021 ел

ЭЧТӘЛЕК

ПРОЕКТНЫҢ СОСТАВЫ......3

1. КЕРЕШ......4

1.1. Генераль планның максатлары һәм бурычлары 4

2. ТЕРРИТОРИАЛЬ ПЛАНЛАШТЫРУ ТУРЫНДА НИГЕЗЛӘМӘЛӘР 5

2.1. Җирлекнең җирле әһәмияттәге, муниципаль районның җирле әһәмияттәге, региональ әһәмияттәге, федераль әһәмияттәге урнаштыру өчен планлаштырыла торган объектларының төрләре, билгеләнеше һәм исемнәре турында белешмәләр, аларның төп характеристикалары һәм урнашу урыны 5

2.2. Функциональ зоналар 7

2.3. Планлаштырылган объектларны урнаштыруга бәйле рәвештә мондый зоналарны билгеләү таләп ителгән очракта территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналарга характеристика 9

3. ТОРАК ПУНКТЛАРНЫҢ ЧИКЛӘРЕ 10

ПРОЕКТНЫҢ СОСТАВЫ

Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Усад авыл җирлегенең генераль планы түбәндәге составта эшләнде:

Раслана торган өлеш

Текстлы материаллар:

№ т/б	Исеме	Том
1	Территориаль планлаштыру турында нигезләмәләр	1

График материаллар:

Бит №	Исеме	Том	Масштаб
1	Җирлекнең җирле әһәмияттәге объектларын планлаштырып урнаштыру картасы	2	1:10 000
2	Җирлекнең функциональ зоналары картасы	2	1:10 000
3	Торак пунктлар чикләре картасы	2	1:10 000

Кушымта

№ т/б	Исеме	Том
1	Торак пунктларның чикләре турында белешмәләр	-

Генераль планны нигезләү материаллары

Текстлы материаллар:

№ т/б	Исеме	Том
1	Аңлатма язуы	3

График материаллар:

Бит №	Исеме	Том	Масштаб
1	Җирлек территориясеннән хәзерге файдалануның картасы	4	1:10 000
2	Территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләренең картасы (гамәлдәге торышы)	4	1:10 000
3	Территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләре картасы (проект тәкъдиме)	4	1:10 000

1. КЕРЕШ

Әлеге проект белән Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Советының 2020 елның 23 сентябрендәге 6 номерлы карары белән расланган Усад авыл җирлегенең Генераль планына үзгәрешләр кертелә (алга таба - Расланган Генераль план).

Генераль план материаллары яңа редакциядә бәян ителә.

Проектның заказчысы - Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районының Усад авыл җирлеге Башкарма комитеты.

Проектны эшләүче – «Максима» җаваплылыгы чикләнгән җәмгыяте.

Проект 2045 елга кадәр исәп-хисап срогына әзерләнгән, гамәлгә ашыру этаплары ачыкланмаган.

1.1. Генераль планның максатлары һәм бурычлары

Генераль планны эшләүнең төп максатлары түбәндәгеләр:

– Садилово ав. көньякка таба планлаштырыла торган сыекландырылган табигый газ җитештерү һәм төяп җибәрү комплексын 16:16:172803:372 кадастр номерлы җир кишәрлегендә урнаштыру;

– Чубар ав. чигенә 16:16:000000:7582 кадастр номерлы җир кишәрлеген индивидуаль торак төзелеше һәм хезмәт күрсәтү объектлары өчен территорияләр бүлеп бирү, шулай ук юл сервисы объектын урнаштыру максатында кертү.

Проект бурычларына түбәндәгеләр керә:

– җирлек территориясенең гамәлдәге торышы һәм алардан файдалану турында генераль план материалларында чагылдырылган мәгълүматны факттагы торышына туры китерү;

– торак пунктлар чикләрен корректировкалау;

– җирлек территориясен функциональ зоналаштыруга әлеге проектның максатлары белән бәйле корректировка.

Генераль планның проект карарлары Усад авыл җирлегенең һәм Биектау муниципаль районының социаль-икътисадый үсеше планнарын формалаштыру яки корректировкалау, җирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләрен әзерләү, территорияне планлаштыру өчен нигез булып тора.

2. ТЕРРИТОРИАЛЬ ПЛАНЛАШТЫРУ ТУРЫНДА НИГЕЗЛӘМӘЛӘР

2.1. Җирлекнең җирле әһәмияттәге, муниципаль районның җирле әһәмияттәге, региональ әһәмияттәге, федераль әһәмияттәге урнаштыру өчен планлаштырыла торган объектларының төрләре, билгеләнеше һәм исемнәре турында белешмәләр, аларның төп характеристикалары һәм урнашу урыны

1 нче таблица

карталарда №	Төре	Билгеләнеше һәм исеме	Төп характеристикалары	Урнашкан урыны	Функциональ зона
Җирлекнең җирле әһәмияттәге объектлары					
1	спорт объекты	Спорт залы	проект егәрлеге - идән мәйданы 288 кв. м	Усад ав.	иҗтимагый-эшлекле зона
2	спорт объекты	Спорт залы	проект егәрлеге - идән мәйданы 594 кв. м	Тимофеевка ав.	иҗтимагый-эшлекле зона
3	спорт корылмасы	Яссылыклы корылма	проект егәрлеге - 162 кв. м	Толмач ав.	иҗтимагый-эшлекле зона
4	спорт корылмасы	Яссылыклы корылмалар	проект егәрлеге - 324 кв. м	Хохлово ав.	иҗтимагый-эшлекле зона
5	спорт корылмасы	Яссылыклы корылма	проект егәрлеге - 162 кв. м	Чубар ав.	иҗтимагый-эшлекле зона
Муниципаль районның җирле әһәмияттәге объектлары					
6	өстәмә белем бирү оешмасы	Өстәмә белем бирү учреждениеләре	проект егәрлеге - 330 урын	Тимофеевка ав.	иҗтимагый-эшлекле зона
7	каты өслекле автомобиль юллары	«Садилово ав. килү» автомобиль юлы	өслеге - асфальт-бетон; категориясе - IV; озынлыгы- 49 м	җирлек территориясе	транспорт инфраструктурасы зонасы
8	каты өслекле автомобиль юллары	«Чубар ав. нан төньяк-көнчыгышка перспективалы торак төзелеше мәйданчыгына килү» автомобиль юлы	өслеге - асфальт-бетон; категориясе - IV; озынлыгы- 1637 м	җирлек территориясе	транспорт инфраструктурасы зонасы
Региональ (республика) әһәмияттәге объектлар					
9	каты өслекле транзит автомобиль юллары	«Казан транспорт төенен урап узу» автомобиль юлы	өслеге – асфальт-бетон; категориясе - III; озынлыгы - 4598 м	җирлек территориясе	транспорт инфраструктурасы зонасы
10	транспорт инфраструктурасы объекты	Сола елгасы аша «Казан транспорт төенен урап узу» автомобиль юлында автомобиль күпере	- өслеге – асфальт-бетон; категориясе - III; озынлыгы - 4598 м	җирлек территориясе	транспорт инфраструктурасы зонасы
Федераль әһәмияттәге объектлар					
Объектларны урнаштыру планлаштырылмый					

Башка объектлар					
11	сәнәгать объекты	Сыекландырылган табигый газ җитештерү һәм төяү комплексы	сыекландырылган табигый газ саклау күләме – 250 куб. м кадәр	Садилово ав. көньякка	Сәнәгать предприятиеләре нең җитештерү зонасы
12	транспорт инфраструктурасы объекты	Юл сервисы объекты (автомобильләргә техник хезмәт күрсәтү станциясе)	Проект егәрлеге – 3 пост	Чубар ав.	иҗтимагый-эшлекле зона

2.2. Функциональ зоналар

2 нче таблица

Зонаның исеме	Зонаның функциональ билгеләнеше	Зонаның параметрлары	Зонада җир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалану мөмкин төрләренең кодлары *
Индивидуаль торак йортлар салу зонасы	- индивидуаль торак төзелеше; - зур булмаган территорияләрне биләп торучы һәм торак төзелеше территориясендә урнашкан социаль, иҗтимагый һәм эшлекле билгеләнештәге, инженерлык инфраструктурасы объектлары	Төп төзелештәге катларның иң чик саны: 3 (мансардны кертеп); төзелеш коэффициенты: 0,3 кәчә	2.1; 2.2; 2.3; 2.7; 2.7.1; 12.0
Күпфатирлы торак йортлар белән төзелеш зонасы	күпфатирлы торак төзелеше; - зур булмаган территорияләрне биләп торучы һәм торак төзелеше территориясендә урнашкан социаль, иҗтимагый һәм эшлекле билгеләнештәге, инженерлык инфраструктурасы объектлары	Төп төзелештәге катларның иң чик саны: 5 (мансардны кертеп); төзелеш коэффициенты: 0,4 кәчә	2.1.1; 2.5; 2.7; 2.7.1; 12.0
Иҗтимагый-эшлекле зона	мәдәният, мәгариф, спорт, сәламәтлек саклау, социаль тәэминат, сәүдә, җәмәгать туклануы, көнкүреш һәм кунакханә хезмәте күрсәтү объектлары; административ, фәнни-тикшеренү учреждениеләре; культ биналары	Төп төзелештәге катларның иң чик саны: 5 (мансардны кертеп); төп төзелешнең чик биеклеге: 20 м; төзелеш коэффициенты: 1гәчә	2.7; 2.7.1; 3.0; 4.0; 5.1; 12.0 - 12.1
Гражданнарның коммерциягә карамаган бакчачылык һәм яшелчәчелек берләшмәләре зонасы	- бакчалар; - яшелчә бакчалары	Төп төзелештәге катларның иң чик саны: 3 (мансардны кертеп); төп төзелешнең чик биеклеге: 10 м;	2.7.1; 13.0; 13.1 - 13.2
Рекреация билгеләнешле зона	- ял базалары һәм йортлары; - балалар лагерьлары; - яхт-клублар, көймә станцияләре - спорт инвентаре прокаты базасы - спорт базалары; - физкультура-савыктыру объектлары; - туризм объектлары	билгеләнмиләр	5.0; 9.0 - 9.3
Сәнәгать предприятиеләренең җитештерү зонасы	- IV һәм V классны хәвефле сәнәгать җитештерүе объектлары; - санитар-яклау зонасы проектын җитештергәндә һәм эшләгәндә алдынгы технологик чаралардан файдалану шарты белән башка классны хәвефле сәнәгать җитештерүе объектлары	төзелеш коэффициенты: 0,8 гәчә	6.1 - 6.6; 6.9; 6.11; 10.1
	- файдалы казылмалар чыгару объектлары	билгеләнмиләр	

Авыл хуҗалыгы предприятиеләренең җитештерү зонасы һәм авыл хуҗалыгын тәэмин итү объектлары	IV һәм V класс хәвефле авыл хуҗалыгы җитештерүе объектлары; - санитар-яклау зонасы проектын җитештергәндә һәм эшләгәндә алдынгы технологик чаралардан файдалану шартларында, башка класслы авыл хуҗалыгы җитештерүе объектлары	төзелеш коэффициенты: 0,8 гәчә	1.7 - 1.18
	- авыл хуҗалыгын тәэмин итү объектлары	төзелеш коэффициенты: 0,6 гача	
Склад зонасы	- склад объектлары; - транспорт саклау объектлары; - күпләп сату базарлары	төзелеш коэффициенты: 0,6 гача	1.15; 2.7.1; 4.3; 4.9; 4.9.1; 6.9
Инженерлык инфраструктурас ы һәм коммуналь хезмәт күрсәтү зонасы	торак пунктларны электр, газ, җылылык, су белән тәэмин итү, су бүлү объектлары; - антенна-мачта корылмалары, элемтә объектлары; - гидротехник корылмалар; - магистраль торба үткәргечләрдә объектлар; - янгын куркынычсызлыгын тәэмин итү объектлары; - чүп эшкәртү предприятиеләре; - кар саклау һәм эшкәртү объектлары	билгеләнмиләр	3.1; 3.9.1; 6.7 - 6.8; 7.5; 11.3; 12.2
Транспорт инфраструктурасы зонасы	- каты өслекле автомобиль юллары; - вокзаллар, автомобиль транспорты станцияләре; - автомобиль ягулык салу станцияләре - автотранспортка, юл буе сервисына хезмәт күрсәтү объектлары - транспорт саклау объектлары; - тимер юл вокзаллары һәм станцияләр; -причаллар, пристаньнар, елга вокзаллары; - аэропортлар, аэродромнар, очып китү-утыру полосалары һәм мәйданчыклар	билгеләнмиләр	2.7.1; 4.9; 4.9.1; 5.4; 7.1 - 7.4; 12.0
Зиратлар зонасы	- зиратлар	билгеләнмиләр	12.1
Гомуми файдаланудагы яшелләндерелгән территорияләр зонасы	- гомуми файдаланудагы яшелләндерелгән территорияләр	яшелләндерүнең минималь дәрәҗәсе: 65 %	12.0
Башка зоналар	торак пунктларда үзе чәчүле яшел үсентеләр; - торак пунктларның башка территорияләре	билгеләнмиләр	9.1; 12.0
Авыл хуҗалыгы җирләре зонасы	авыл хуҗалыгы җирләре; - җәйге лагерьлар, терлекләр өчен утарлар; - авыл хуҗалыгы җирләре территориясендә күчмә өслекле, япмасыз автомобиль юллары; - кыр юллары	билгеләнмиләр	1.1; 1.19 – 1.20

Урманнар, башка үсемлекләр зонасы	- урманнар; - киселгән урыннар; - торак пунктлардан тыш куаклыклар; - күчеш белән капланган, урманнар территориясендә өслексез автомобиль юллары; - урман юллары	билгеләнмиләр	1.17; 10.0
Акваторияләр зонасы	- өске су объектлары; - сазлыклар	билгеләнмиләр	11.0

* Дәүләт теркәве, кадастр һәм картография федераль хезмәтенең 10.11.2020 ел № П/0412 боерыгы белән расланган Җир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалану төрләре классификаторы нигезендә билгеләнгән

2.3. Планлаштырылган объектларны урнаштыруга бәйле рәвештә мондый зоналарны билгеләү таләп ителгән очракта территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналарга характеристика

Планлаштырылган объектларны урнаштыруга бәйле рәвештә таләп ителә торган территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар турындагы белешмәләр аларның характеристикалары 3 нче таблицада китерелгән.

3 нче таблица

Зонаның исеме	Чыганак исеме	Зона күләме, м
Автомобиль юлларының юл буе полосалары	«Казан транспорт төенен урап узу» автомобиль юлы	50
	«Садилово ав. килү» автомобиль юлы	50
	«Чубар ав.нан төньяк-көнчыгышка таба перспектив торак төзелеше мәйданчыгына килү» автомобиль юлы	50
Санитар-яклау зоналары	Сыекландырылган табигый газ җитештерү һәм төяү комплексы	100
	Юл сервисы объекты (автомобильләргә техник хезмәт күрсәтү станциясе)	50

Территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналарның күләменә һәм конфигурациясенә әлеге зоналар проектларын эшләүгә бәйле рәвештә төгәллек кертелергә мөмкин.

3. ТОРАК ПУНКТЛАРНЫҢ ЧИКЛӘРЕ

Торак пунктларның гамәлдәге чикләре Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Советының 2020 елның 23 сентябрендәге 6 номерлы карары белән расланган Усад авыл җирлегенең Генераль планы белән билгеләнде.

Усад ав., Чубар ав., Хохлово ав., Садилово ав., Толмач ав. һәм Тимофеевка ав. чикләре турындагы белешмәләр Бердәм дәүләт күчемсез милек реестрында бар. Бердәм дәүләт күчемсез милек реестрында Ильино ав. чикләре турында белешмәләр юк.

Әлеге проект нигезләмәләрен гамәлгә ашыру өчен Чубар ав. чиген үзгәртү таләп ителә.

Торак пунктларның гамәлдәге һәм планлаштырыла торган чикләре әлеге проектның график материаллары составындагы Торак пунктлар чикләре картасында чагылдырылды.

Торак пунктларның чикләрен үзгәртү күздә тотыла торган территорияләрнең участоклары торак пунктларның чикләре картасында һәм 4 нче таблицада күрсәтелгән.

4 нче таблица

Торак пункт	Картадагы участок №	Мәйданы, га
Чубар ав.	1	+6,277
	2	+3,317
	3	+1,684
	4	+0,485
	5	+0,396

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
БИЕКТАУ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
УСАД АВЫЛ ҖИРЛЕГЕНЕҢ
ГЕНЕРАЛЬ ПЛАНЫ.
ҮЗГӘРЕШЛӘР КЕРТҮ

ГЕНЕРАЛЬ ПЛАННЫ НИГЕЗЛӘҮ БУЕНЧА МАТЕРИАЛЛАР

3 том

Аңлатма язуы

2021 ел

ЭЧТӘЛЕК

ПРОЕКТНЫҢ СОСТАВЫ..4

1. КЕРЕШ..5

1.1. Генераль планның максатлары һәм бурычлары 5

1.2. Генераль планга кертелә торган үзгәрешләр 5

1.3.Комплекслы социаль-икътисадый үсеш планнары һәм программалар, шәһәр төзелеше документлары һәм файдаланыла торган материаллар турында белешмәләр 6

1.3. Җирлекнең кыскача характеристикасы 8

2. ҖИРЛЕК ТЕРРИТОРИЯСЕНЕҢ БҮГЕНГЕ ТОРЫШЫ ҺӘМ ФАЙДАЛАНЫЛУЫНА АНАЛИЗ. ГЕНЕРАЛЬ ПЛАН ЧАРАЛАРЫН НИГЕЗЛӘҮ 9

2.1. Торак фонды...9

2.2. Социаль, иҗтимагый һәм эшлекле билгеләнештәге объектлар..10

2.3. Сәнәгать предприятиеләре һәм объектлары 14

2.3.1. Сәнәгать җитештерүе объектлары 14

2.3.2. Чыгару сәнәгате предприятиесе һәм объектлары 15

2.4. Авыл хуҗалыгы, балык тоту һәм балык үрчетү предприятиеләре һәм объектлары...15

2.4.1. Авыл хуҗалыгы җитештерүе, балык тоту һәм балык үрчетү предприятиеләре 15

2.4.2. Авыл хуҗалыгын тәэмин итү объектлары 15

2.5. Склад объектлары..16

2.6. Зиратлар, махсус билгеләнешле объектлар 16

2.7. Ял һәм туризм объектлары 17

2.8. Транспорт инфраструктурасы...18

2.8.1. Автомобиль транспорты 18

2.8.2. Тимер юл транспорты 20

2.8.3. Су транспорты 20

2.8.4. Һава транспорты 20

2.8.5. Торба үткәргеч транспорт 20

2.9. Инженерлык инфраструктурасы һәм коммуналь хезмәт күрсәтү.....................................21

2.9.1. Магистраль инженерлык коммуникацияләре 21

2.9.2. Электр белән тәэмин итү 21

2.9.3. Газ белән тәэмин итү 21

2.9.4. Су белән тәэмин итү 22

2.9.5. Су бүлү 23

2.9.6. Җылылык белән тәэмин итү 24

2.9.7. Элемтә 24

2.9.8. Коммуналь калдыкларны чыгаруны оештыру 24

2.9.9. Янгын куркынычсызлыгы 24

3. ТОРАК ПУНКТЛАРНЫҢ ЧИКЛӘРЕ 26

3.1. Торак пунктларның чикләрен үзгәртү нигезләмәсе 26

3.2. Торак пунктлар чикләреннән чыгарыла торган, торак пунктлар чикләренә кертелә

торган җир кишәрлекләре исемлекләре **26**

3.3. Торак пунктларның билгеләнгән чикләреннән читтә урнашкан һәм торак пунктлар чикләренә кертелергә тәкъдим ителми торган «торак пунктлар җирләре» җирләр категориясенең җир кишәрлекләре **27**

4. МӘДӘНИ МИРАС ОБЪЕКТЛАРЫ **29**

5. МАХСУС САКЛАУЛЫ ТАБИГЫЙ ТЕРРИТОРИЯЛӘР **30**

6. ТЕРРИТОРИЯДӘН ФАЙДАЛАНУНЫҢ МАХСУС ШАРТЛАРЫ БУЛГАН ЗОНАЛАР...**31**

7. УРМАН ФОНДЫНА КЕРҮЧЕ ТЕРРИТОРИЯЛӘР, УРМАНЧЫЛЫКЛАР ЧИКЛӘРЕ ТУРЫНДА БЕЛЕШМӘЛӘР **34**

8. ТАБИГЫЙ ШАРТЛАР ҺӘМ ЭКОЛОГИК СИТУАЦИЯ **35**

8.1. Табигый шартлар һәм ресурслар **35**

8.1.1. **Рельеф** **35**

8.1.2. **Файдалы казылмалар** **35**

8.1.3. **Гидрогеологик шартлар** **35**

8.1.4. **Өске һәм җир асты сулары** **35**

8.1.5. **Климат характеристикасы** **35**

8.1.6. **Инженер-геологик шартлар** **36**

8.1.7. **Ландшафт, туфрак катламы, үсемлекләр** **37**

8.2. Әйләнә-тирә мохит торышын бәяләү **37**

8.2.1. **Атмосфера һавасының торышы** **37**

8.2.2. **Су ресурсларының торышы** **37**

8.2.3. **Туфрак катламы һәм җир ресурсларының торышы** **37**

8.2.4. **Җитештерү һәм куллану калдыклары, биологик калдыклар** **38**

8.2.5. **Йогынтыларның физик факторлары** **38**

8.2.6. **Яшел утыртмаларның торышы** **38**

8.3. Экологик ситуацияне оптимальләштерү буенча чаралар **39**

9. ТАБИГЫЙ ҺӘМ ТЕХНОГЕН ХАРАКТЕРДАГЫ ГАДӘТТӘН ТЫШ ХӘЛЛӘР ТУУ КУРКЫНЫЧЫ ТӨП ФАКТОРЛАРЫ ИСЕМЛЕГЕ ҺӘМ ХАРАКТЕРИСТИКАСЫ……. **43**

9.1. Җирлек территориясенә йогынты ясарга мөмкин булган табигый характердагы гадәттән тыш хәлләр чыганаклары исемлеге **43**

9.2. Җирлек территориясендә, шулай ук җирлек территориясенә якын җирдә техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр чыганаклары исемлеге **47**

9.3. Җирлек территориясендә биологик-социаль характердагы гадәттән тыш хәлләр чыганаклары исемлеге **49**

9.4. Янгын куркынычсызлыгын тәэмин итү буенча чаралар исемлеге **50**

10. ТӨП ТЕХНИК-ИКЪТИСАДЫЙ КҮРСӘТКЕЧЛӘР **51**

ПРОЕКТНЫҢ СОСТАВЫ

Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Усад авыл җирлеге Генераль планына үзгәрешләр кертү проекты түбәндәге составта эшләнгән:

Раслана торган өлеш

Текстлы материаллар:

№ т/б	Исеме	Том
1	Территориаль планлаштыру турында нигезләмә	1

График материаллар:

Бит №	Исеме	Том	Масштаб
1	Җирлекнең җирле әһәмияттәге объектларын планлаштырып урнаштыру картасы	2	1:10 000
2	Җирлекнең функциональ зоналары картасы	2	1:10 000
3	Торак пунктлар чикләре картасы	2	1:10 000

Кушымта

№ т/б	Исеме	Том
1	Торак пунктлар чикләре турында белешмәләр	–

Генераль планны нигезләү материаллары

Текстлы материаллар:

№ т/б	Исеме	Том
1	Аңлатма язуы	3

График материаллар:

Бит №	Исеме	Том	Масштаб
1	Җирлек территориясеннән хәзерге вакытта файдалануның картасы	4	1:10 000
2	Территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләренең картасы (гамәлдәге нигезләмә)	4	1:10 000
3	Территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләре картасы (проект тәкъдиме)	4	1:10 000

1. КЕРЕШ

Әлеге проект белән Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Советының 2020 елның 23 сентябрендәге 6 номерлы карары белән расланган Усад авыл җирлегенең Генераль планына үзгәрешләр кертелә (алга таба - Расланган Генераль план).

Генераль план материаллары яңа редакциядә бәян ителә.

Проектның заказчысы - Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районының Усад авыл җирлеге Башкарма комитеты.

Проектны эшләүче – «Максима» җаваплылыгы чикләнгән җәмгыяте.

Проект 2045 елга кадәр исәп-хисап срогына әзерләнгән, гамәлгә ашыру этаплары ачыкланмаган

1.1. Генераль планның максатлары һәм бурычлары

Генераль планны эшләүнең төп максатлары түбәндәгеләр:

– Садилово ав. көньякка таба планлаштырыла торган сыекландырылган табигый газ җитештерү һәм төяп җибәрү комплексын 16:16:172803:372 кадастр номерлы җир кишәрлегендә урнаштыру;

– Чубар ав. чигенә 16:16:000000:7582 кадастр номерлы җир кишәрлеген индивидуаль торак төзелеше һәм хезмәт күрсәтү объектлары өчен территорияләр бүлеп бирү, шулай ук юл сервисы объектын урнаштыру максатында кертү.

Проект бурычларына түбәндәгеләр керә:

– җирлек территориясенең гамәлдәге торышы һәм алардан файдалану турында генераль план материалларында чагылдырылган мәгълүматны факттагы торышына туры китерү;

– торак пунктлар чикләрен корректировкалау;

– җирлек территориясен функциональ зоналаштыруга әлеге проектның максатлары белән бәйле корректировка.

Генераль планның проект карарлары Усад авыл җирлегенең һәм Биектау муниципаль районының социаль-икътисадый үсеше планнарын формалаштыру яки корректировкалау, җирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләрен әзерләү, территорияне планлаштыру өчен нигез булып тора.

1.2. Генераль планга кертелә торган үзгәрешләр

Генераль планның график материаллары эчтәлегенә түбәндәге үзгәрешләр кертелә:

- торак пунктларның гамәлдәге һәм планлаштырыла торган чикләрен чагылдыруны үзгәртү, ә атап әйткәндә, торак пунктларның гамәлдәге чикләре буларак Расланган Генераль планда билгеләнгән чикләрне чагылдыру; әлеге проект тәкъдим итә торган чикләрнең торак пунктларының планлаштырылган чикләре сыйфатында чагылдыру;

– гамәлдәге объектларның, шул исәптән социаль, иҗтимагый һәм эшлекле билгеләнештәге объектларның; сәнәгать һәм агросәнәгать комплексы объектларының; склад объектларының; инженерлык һәм транспорт инфраструктурасы, коммуналь хезмәт күрсәтү объектларының; махсус билгеләнешле объектларның; инженерлык һәм транспорт инфраструктурасының линияле объектларының; башка объектларның составына һәм урнашу урынына корректировка (төгәллек);

– әлеге проектның максатлары белән бәйле урнаштыру өчен планлаштырыла торган объектлар исемлеген үзгәртү;

– территориядән файдалануның махсус шартлары булган чагылдырыла торган зоналарга, шул исәптән планлаштырыла торган объектларны урнаштыру белән бәйле аларны билгеләү таләп ителгән зоналарны кертеп, гамәлдәге һәм урнаштыру өчен планлаштырыла торган объектларның составы һәм урнашу урыны үзгәрүгә бәйле рәвештә килеп чыккан зоналар составына корректировка;

– әлеге проектның максатлары белән бәйле җирлек территориясен функциональ зоналарга

бүлүнең үзгәрүе.

Генераль планның текст материаллары эчтәлегенә түбәндәге үзгәрешләр кертелә:

- исемлеген һәм урнашу урынын төгәлләштерүгә бәйле рәвештә гамәлдәге һәм урнаштыру өчен планлаштырыла торган объектларның тасвирламасына корректировка;

- торак пунктлар чикләре турында мәгълүматка корректировка;

- гамәлдәге һәм урнаштыру өчен планлаштырыла торган объектларның составы һәм урнашу урыны үзгәрүгә бәйле рәвештә, территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләре турындагы мәгълүматка корректировка.

1.3. Комплексы социаль-икътисадый үсеш планнары һәм программалары, шәһәр төзелеше документлары һәм файдаланыла торган материаллар турында белешмәләр

Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районының Усад авыл җирлегенең әлеге генераль планы проекты Россия Федерациясенең һәм Татарстан Республикасының түбәндәге норматив хокукый актлары таләпләре нигезендә әзерләнде:

– Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы, 29.12.2004 ел, № 190-ФЗ;

– Россия Федерациясе Җир кодексы, 25.10.2001 ел, № 136-ФЗ;

– Россия Федерациясе Урман кодексы, 04.12.2006 ел, № 200-ФЗ;

– Россия Федерациясе Су кодексы, 03.06.2006 ел, № 74-ФЗ;

– 2003 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ номерлы «Россия Федерациясендә җирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» Федераль закон;

– РФ Хөкүмәтенең 2006 елның 09 июнендәге 363 номерлы «Шәһәр төзелеше эшчәнлеген мәгълүмати тәэмин итү турында» карары;

– 2010 елның 25 декабрендәге 98-ТРЗ номерлы «Татарстан Республикасында шәһәр төзелеше эшчәнлеге турында» Татарстан Республикасы Законы;

– 2005 елның 31 январендәге 20-ТРЗ номерлы «Биектау муниципаль районы» муниципаль берәмлегенең һәм аның составындагы муниципаль берәмлекләрнең территорияләре чикләрен билгеләү һәм аларның статусы турында» Татарстан Республикасы Законы (2014 елның 30 декабрендәге 136-ТРЗ номерлы Закон редакциясендә);

– РФ Дәүләт комитетының 2002 елның 29 октябрендәге 150 номерлы "Шәһәр төзелеше документларын эшләү, килештерү, экспертиза һәм раслау тәртибе турында" карары (СНиП 11-04-2003) (29.12.2004ел, №190-ФЗ РФ Шәһәр төзелеше кодексына каршы килми торган өлешендә);

– Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2009 елның 26 гыйнварындагы 42 номерлы «Иҗтимагый инфраструктура, социаль хезмәт күрсәтүләр белән 2024 елга кадәр тәэмин ителешнең социаль гарантияләре дәрәҗәсен билгеләү турында» (28.08.2019 редакциясендә) карары;

– Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2018 елның 13 мартындагы 149 номерлы Карары белән расланган Татарстан Республикасы калдыклар белән эш итү өлкәсендә, шул исәптән каты коммуналь калдыклар белән эш итү өлкәсендә территориаль схема.

Генераль планны әзерләгәндә түбәндәге норматив документлар файдаланылды:

- СНиП 2.07.01-89*Актуальләштерелгән редакциясе СП 42.13330.2016. «Шәһәр төзелеше. Шәһәр һәм авыл җирлекләрен планлаштыру һәм төзү»;

- СНиП 2.04.02-84* Актуальләштерелгән редакциясе СП 31.13330.2012 «Су белән тәэмин итү. Тышкы челтәрләр һәм корылмалар»;

– СанПиН 2.2.1/2.1.1.1200-03 «Санитар-эпидемиологик кагыйдәләр һәм нормативлар»;

– Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2013 елның 27 декабрендәге 1071 карары белән расланган Татарстан Республикасы шәһәр төзелешен проектлауның республика нормативлары.

Әлеге проект түбәндәге социаль-икътисадый үсеш планнары һәм программалары нигезләмәләрен исәпкә алып әзерләнде:

– 2015 елның 17 июнендәге 40-ТРЗ номерлы «2030 елга кадәр Татарстан Республикасын социаль-икътисадый үстерү Стратегиясен раслау турында» Татарстан Республикасы Законы белән

расланган 2030 елга кадәр Татарстан Республикасын социаль-икътисадый үстерү Стратегиясе (алга таба - Стратегия);

– 2016 - 2021 елларга һәм 2030 елга кадәр план чорына Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районының социаль-икътисадый үсеш стратегиясе.

Стратегия нигезендә Биектау муниципаль районы территориясе түбәндәге проектларны гамәлгә ашыруның территориясе булып тора: «Халыкны күчереп утырту Реновациясе», «Казан агломерациясе инженерлык инфраструктурасын үстерү һәм модернизацияләү», «Казанның шәһәр яны зонасы», «Сәнәгать зоналары редевелопменты», «Казан агломерациясенең транспорт инфраструктурасын үстерү», Казан икътисадый зонасында калдыклар белән идарә итү проекты.

Генераль план белән каралган чаралар Стратегиянең югарыда күрсәтелгән проектларына каршы килми.

Җирлек территориясендә гамәлдә булган территориаль планлаштыру документлары:

– Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2012 елның 28 декабрендәге 2607-р Күрсәтмәсе белән расланган Россия Федерациясе сәламәтлек саклау өлкәсендә территориаль планлаштыру схемасы;

– Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2013 елның 26 февралендәге 247-р номерлы Күрсәтмәсе белән расланган Россия Федерациясе югары һөнәри белем өлкәсендәге территориаль планлаштыру схемасы;

– Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2013 елның 19 мартындагы 384-р номерлы Күрсәтмәсе белән расланган Россия Федерациясе федераль транспорт өлкәсендәге территориаль планлаштыру схемасы (Россия Федерациясе Хөкүмәтенең № 2660-р 15.10.2020 ел Күрсәтмәсе белән расланган редакциядә);

– Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2013 елның 13 августындагы 1416-р номерлы Күрсәтмәсе белән расланган торба үткәргеч транспорты өлкәсендә Россия Федерациясен территориаль планлаштыру схемасы (Россия Федерациясе Хөкүмәтенең № 3466-р 21.12.2020 ел Күрсәтмәсе белән расланган редакциядә);

– Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2013 елның 11 ноябрендәге 2084-р номерлы Күрсәтмәсе белән расланган Россия Федерациясенең энергетика өлкәсендәге территориаль планлаштыру схемасы (Россия Федерациясе Хөкүмәтенең № 2591-р 29.10.2020 ел Күрсәтмәсе белән расланган редакциядә);

– Россия Федерациясе Президентының 2015 елның 10 декабрендәге 615сс номерлы Указы белән расланган Оборона һәм иминлек өлкәсендә Россия Федерациясен территориаль планлаштыру схемасы;

– Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2011 елның 21 февралендәге 134 номерлы Карары белән расланган Татарстан Республикасын территориаль планлаштыру схемасы (Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 09.07.2020 ел № 569 Карары белән расланган редакциядә);

- Биектау муниципаль районы Советының 2014 елның 31 мартындагы 340 номерлы карары белән расланган Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районын территориаль планлаштыру схемасы (28.12.2016 № 117 Карары редакциясендә);

- Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Советының 2016 елның 23 сентябрендәге 6 номерлы карары белән расланган Усад авыл җирлегенең Генераль планы.

Генераль планны әзерләгәндә түбәндәгеләр файдаланылды:

– җирне дистанцион зоналарга бүлү материаллары - космос сурәте;

– Федераль дәүләт теркәве, кадастр һәм картография хезмәтенең Татарстан Республикасы буенча идарәсенең кадастр исәбе күрсәткечләре;

– Федераль дәүләт статистика хезмәте мәгълүматлары;

– «Земля» РКЦ» АҖ биргән 1:10000 масштабындагы картографик нигез.

1.4. Җирлекнең кыскача характеристикасы

Усад авыл җирлеге Биектау муниципаль районының үзәк өлешендә урнашкан. Анның мәйданы 4581,447 га тәшкил итә.

Усад авыл җирлеге чиге 2005 елның 31 гыйнварендагы 20-ТРЗ номерлы «Биектау муниципаль районы» муниципаль берәмлегенең һәм аның составындагы муниципаль берәмлекләрнең территорияләре чикләрен билгеләү һәм аларның статусы турында» Татарстан Республикасы Законы белән билгеләнгән. (2014 елның 30 декабрендәге 136-ТРЗ номерлы Закон редакциясендә).

Җирлек чиге турында белешмәләр Бердәм дәүләт күчемсез милек реестрында бирелгән.

Җирлек территориясендә түбәндәге торак пунктлар урнашкан:

– Усад ав. (авыл җирлегенең административ үзәге);
– Ильино ав.;
– Садилово ав.;
– Толмач ав.;
– Тимофеевка ав.;
– Хохлово ав.;
– Чубар ав..

Даими халык саны 2020 елның 01 гыйнварена 2510 кеше тәшкил итә, шул исәптән:

– Усад ав.: 1371 кеше;
– Ильино ав.: 295 кеше;
– Садилово ав.: 13 кеше;
– Толмач ав.: 160 кеше;
– Тимофеевка ав: 435 кеше;
– Хохлово ав.: 42 кеше;
– Чубар ав.: 194 кеше.

Мәгълүмат җирле үзидарә органнары белешмәләренә нигезләнеп күрсәтелгән.

Җирлек өчен сезонлы халык булуы да хас.

2. АВЫЛ ҖИРЛЕГЕ ТЕРРИТОРИЯСЕНЕҢ ХӘЗЕРГЕ ТОРЫШЫНА ҺӘМ ФАЙДАЛАНЫЛУЫНА АНАЛИЗ. ГЕНЕРАЛЬ ПЛАН ЧАРАЛАРЫН НИГЕЗЛӘҮ

2.1. Торак фонды

Гамәлдәге торыш

Җирлекнең торак төзелеше бер һәм ике катлы индивидуаль торак йортлар белән, күпфатирлы торак йортлар Усад авылының үзәк өлешендә тәкъдим ителгән.

Җирлек торак фондының гомуми күләме 2020 елның 01 январена торак мәйданының 66 мең кв.м тәшкил итә.

Мәгълүмат Федераль дәүләт статистика хезмәте мәгълүматларына нигезләнеп күрсәтелгән.

Даими халыкның торак белән тәэмин ителеш күрсәткече 26,29 кв. м/кеше тәшкил итә.

Җирлек территориясендә шулай ук икенче торак өчен билгеләнгән торак фонды да бар, аның күләме турында белешмәләр юк. Җирлек территориясенең шактый өлешен бакчачылык ширкәтләре алып тора.

Проект тәкъдиме

Генераль план белән, индивидуаль һәм күпфатирлы торак йортлар белән төзелешнең функциональ зоналарын формалаштыруга бәйле, гомуми мәйданы 155,86 га булган торак төзелеше мөмкинлеге булган территорияләрне бүлеп бирү каралган, шул исәптән:

– Усад авылының көнчыгыш өлешендә: 18,8 га;
– Усад авылының төньяк-көнбатыш өлешендә: 2,78 га;
– Усад авылының төньяк-көнчыгыш өлешендә: 1,64 га;
– Чубар авылының төньяк-көнчыгыш өлешендә: 94,84 га;
– Чубар авылының көнбатыш өлешендә: 2,78 га;
– Чубар авылының төньяк-көнбатыш өлешендә: 0,62 га;
– Хохлово авылының көньяк-көнбатышына: 28,93 га;
– Толмач авылының төньяк-көнчыгыш өлешендә: 5,47 га.

Күрсәтелгән территорияләрне үзләштерү ихтималы булган торак фонды күләме арту 77,93 мең кв. м торак мәйданын тәшкил итәргә мөмкин. Торак фонды күләме артуын билгеләү шартлы кабул ителгән күрсәткечләргә нигезләнгән: индивидуаль торак төзелеше өчен җир кишәрлеге мәйданы 1500 кв. м (15 сутый) һәм 100 кв. м га тигез торак йорт мәйданы; СНиП 2.07.01-89* Актуальләштерелгән редакциядә СП 42.13330.2011 билгеләнгән коттедж төзелешләренең торак берәмлекләре составында төрле функциональ билгеләнештәге территорияләрнең норматив нисбәте (коттедж бистәсе өчен торак төзелеше өлеше 75 % тәшкил итә). «Шәһәр төзелеше. Шәһәр һәм авыл җирлекләрен планлаштыру һәм төзү».

Торак төзелешен үстерү шулай ук төзелешнең тыгызлыгын арттыру һәм файдаланылмый торган территорияләрне үзләштерү исәбенә мөмкин.

Әлеге проект Чубар ав. индивидуаль торак төзелешен үстерү өчен 16:16:000000:7582 җир кишәрлеге чикләрендә «Татарстан Республикасының пространство мәгълүматлары фонды» ДБУ тарафыннан килештерелгән Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районының Усад авыл җирлегенең Чубар торак пунктына якын территорияне үстерү концепциясе (алга таба - Концепция) нигезендә территорияләрне бүлеп бирү каралган. Концепция нигезендә планлаштырыла торган торак фондының мөмкин булган күләме 7,9 мең кв. м торак мәйданын тәшкил итәчәк (торак йортның мәйданы 100 кв. м күләмендә шартлы рәвештә кабул ителде).

Күрсәтелгән территориянең региональ әһәмияттәге табигать ядкаре булган Казансу елгасының яр буе яклау полосасы чикләрендә өлешчә урнашуына бәйле рәвештә, территорияне үзләштерүне Россия Федерациясе Су кодексы таләпләрен һәм махсус саклануылучы табигать территориясе - «Казансу елгасы» төбәк әһәмиятендәге табигать һәйкәле режимын, шул исәптән территориядә үзәкләштерелгән су белән тәэмин итү һәм су чыгару системалары оештыруны, яңгыр һәм кар суларының өске агымын оештыруны исәпкә алып гамәлгә ашырырга кирәк.

2.2. Социаль, иҗтимагый һәм эшлекле объектлар

Гамәлдәге торыш

Усад авыл җирлеге территориясендә тәкъдим ителгән социаль, иҗтимагый һәм эшлекле билгеләнештәге төп объектлар һәм учреждениеләр турындагы белешмәләр 1 нче таблицада бирелгән. Әлеге белешмәләр 2020 елның 01 январена торыш буенча китерелгән.

1 нче таблица

Карта ларда №	**Исеме**		**Урнашкан урыны**	**Проект егәрлеге**
МӘГАРИФ ОБЪЕКТЛАРЫ				
1	мәктәпкәчә белем бирү оешмасы	Балалар бакчасы	Усад ав., Советская ур., 50 й.	100 урын
2	гомуми белем бирү оешмасы	Урта гомуми белем бирү мәктәбе	Усад ав., Школьная ур., 47 й.	260 урын
-	өстәмә белем бирүне оешмасы	күрсәтелмәгәннәр		
СӘЛАМӘТЛЕК САКЛАУ ОБЪЕКТЛАРЫ				
3	беренчел медицина-санитария ярдәме күрсәтүче медицина оешмасы бүлекчәсе	Табиб амбулаториясе	Ильино ав., Магистральная ур., 2 й	40 килүче./см.
МӘДӘНИЯТ ОБЪЕКТЛАРЫ				
4	мәдәни-ял итү (клуб) тибындагы объект	Авыл мәдәният йорты	Тимофеевка ав., Профсоюзная ур., 45й.	300 урын
5	мәдәни-агарту билгеләнешендәге объект	Авыл китапханәсе	Тимофеевка ав., Профсоюзная ур., 45й.	6901 экз.
ФИЗИК КУЛЬТУРА ҺӘМ СПОРТ ОБЪЕКТЛАРЫ				
-	спорт объекты	спорт заллары	күрсәтелмәгәннәр	
6	спорт объекты	Автодром	Тимофеевка ав. көнчыгышка	–
7	спорт корылмасы	Спорт мәйданчыклары	Усад ав., Советская ур.	600 кв. м
8	спорт корылмасы	Хоккей тартмасы	Усад ав., Советская ур.	2400 кв. м
9	спорт корылмасы	Хоккей тартмасы	Тимофеевка ав. көнчыгышка	1400 кв. м
ХАЛЫККА ХЕЗМӘТ КҮРСӘТҮ ОБЪЕКТЛАРЫ, СОЦИАЛЬ, ИҖТИМАГЫЙ ҺӘМ ЭШЛЕКЛЕ БИЛГЕЛӘНЕШЛЕ АДМИНИСТРАТИВ, ДИНИ ҺӘМ БАШКА ОБЪЕКТЛАР				
10	почта элемтәсе объекты	Почта элемтәсе бүлекчәсе	Усад ав., Советская ур., 40 й., 1 кв.	–
-	җәмәгать тәртибен саклау объекты	күрсәтелмәгәннәр		
11	сәүдә, җәмәгать туклануы объекты	Ваклап сату объектлары	–	–

12	коммуналь-көнкүреш хезмәте күрсәтү һәм шәхси хезмәтләр күрсәтү объекты	Көнкүреш хезмәте күрсәтү предприятиесе (чәчтарашханә)	Усад ав., Советская ур., 55 й.	–
13	халыкка хокукый, финанс, консультация һәм башка шундый хезмәтләр күрсәтү объекты	Банк бүлекчәсе	Усад ав., Советская ул., 44 й., 1 кв.	–
14	дини оешма объекты	Чиркәү	Усад ав., Студенческая ур., 4а й.	–
15	дини оешма объекты	Мәчет	Усад ав., Школьная ур., 51 й.	–
16	дини оешма объекты	Чиркәү	Хохлово ав., Церковная ур.	–

Халыкны хастаханә учреждениеләре, шулай ук ашыгыч медицина ярдәме белән тәэмин итү Биектау т.юл станциясе бистәсендә Үзәк район хастаханәсе тарафыннан гамәлгә ашырыла. Усад авыл җирлегенең административ үзәгеннән Үзәк район хастаханәсенә кадәр 10 км чамасы ара (ашыгыч ярдәм машинасы килү вакыты - 10 мин. чамасы).

Авыл җирлеге халкының төп социаль, иҗтимагый һәм эшлекле билгеләнешендәге объектлар белән тәэмин ителешнең факттагы дәрәҗәсен бәяләү 2 нче таблицада китерелгән.

2 нче таблица

Объектларның тибы	**Объектларның факттагы суммар егәрлеге**		**Тәэмин ителешнең факттагы дәрәҗәсе, %**	**Тиешле тәэмин ителешнең таләп ителгән дәрәҗәсенә ирешү өчен объектларның җитмәгән егәрлеге**	
	күрсәткеч	**үлчәү берәм.**		**күрсәткеч**	**үлчәү берәм.**
Гомуми белем бирү учреждениеләре	260	урын	65	141	урын
Мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләре	100	урын	101	–	урын
Өстәмә белем бирү учреждениеләре	0	урын	0	329	урын
Амбулатор-поликлиника учреждениеләре	40	сменага килүче	88	5,68	сменага килүче
Клуб учреждениеләре	300	урын	40	453	урын
Авыл китапханәләре	6901	экземпляр	37	11924	экземпляр
Спорт заллары	0	идән мәйданы кв. м	0	879	идән мәйданы кв. м
Спорт (яссылыклы) корылмалары	4400	кв. м	90	495	кв. м

Хезмәт күрсәтү объектлары белән халыкның тәэмин ителеш дәрәҗәсен билгеләү СП 42.13330.2011 "Шәһәр төзелеше. Шәһәр һәм авыл җирлекләрен планлаштыру һәм төзү», шулай ук «2024 елга кадәр җәмәгать инфраструктурасы, социаль хезмәт күрсәтүләр белән тәэмин ителешнең социаль гарантияләре дәрәҗәсен билгеләү турында» 2009 елның 26 гыйнварындагы 42 номерлы Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты карары белән гамәлгә ашырылды.

Проект тәкъдиме

Социаль, иҗтимагый һәм эшлекле билгеләнешле объектлар белән халыкка хезмәт күрсәтү сыйфатын яхшырту өчен генераль планда кайбер объектларны урнаштыру күздә тотыла, алар турындагы белешмәләр 3 нче таблицада китерелгән.

3 нче таблица

Объектның статусы	Объектның исеме	Төп характеристикалары	Урнашкан урыны	Урнаштыруның нигезләмәсе
җирлекнең җирле әһәмияттәге	Спорт залы	проект егәрлеге –идән мәйданы 288 кв. м	Усад ав.	халыкның тиешле объектлар белән тәэмин ителешенең таләп ителгән дәрәҗәсенә ирешү; җирле үзидарә органнары инициативасы
	Спорт залы	проект егәрлеге –идән мәйданы 594 кв. м	Тимофеевка ав.	
	Яссылыклы корылма	проект егәрлеге - 162 кв. м	Толмач ав.	халыкның тиешле объектлар белән тәэмин ителешенең таләп ителгән дәрәҗәсенә ирешү; җирле үзидарә органнары инициативасы
	Яссылыклы корылма	проект егәрлеге - 324 кв. м	Хохлово ав.	
	Яссылыклы корылма	проект егәрлеге - 162 кв. м	Чубар ав.	
муниципаль районның җирле әһәмияттәге	Өстәмә белем бирү учреждениеләре	проект егәрлеге - 330 урын	Тимофеевка ав.	халыкның тиешле объектлар белән тәэмин ителешенең таләп ителгән дәрәҗәсенә ирешү; муниципаль районны территориаль планлаштыру Схемасы нигезләмәләрен гамәлгә ашыру

Халыкның социаль, иҗтимагый һәм эшлекле билгеләнештәге төп объектлар белән тәэмин ителешнең гамәлдәге дәрәҗәсен анализлау нигезендә шулай ук мондый объектларны төзү һәм реконструкцияләү буенча берничә чара, шулай ук халыкның әлеге объектлар белән тәэмин ителешенең норматив дәрәҗәсенә ирешү өчен кирәкле оештыру чаралары билгеләнә. Әлеге чаралар 4 нче таблицада китерелгән.

4 нче таблица

Объектларның тибы	Проект егәрлеге		Чаралар
	күрсәткеч	үлчәү берәм.	
Гомуми белем бирү учреждениеләре	140	урын	Усад ав. проект куәтен 400 урынга кадәр арттырып гомуми белем бирү мәктәбен реконструкцияләү
Амбулатор-поликлиника учреждениеләре	5,68	сменага килүче	Ильино ав. гамәлдәге табиб амбулаториясен проектлау куәте 45,68 сменага килүчегә кадәр арттырып реконструкцияләү.
Клуб учреждениеләре	450	урын	Усад авылында авыл мәдәният йортын китапханә белән төзү
Авыл китапханәләре	11924	экз.	

Искәрмә.
Әлеге чараларны тормышка ашыру финанслау булганда гамәлгә ашырылырга мөмкин

Авыл җирлеге халкының социаль, иҗтимагый һәм эшлекле билгеләнешендәге төп объектлар белән тәэмин ителешнең, мондый объектларны урнаштыру чараларын, шулай ук таләп ителгән тәэмин ителеш дәрәҗәсенә ирешү буенча тәкъдимнәрне исәпкә алып, планлаштырылган дәрәҗәсен бәяләү 5 нче таблицада китерелгән.

5 нче таблица

Объектларның тибы	**Объектларның гамәлдәге һәм планлаштырылучы суммар егәрлеге**		**Чараларны гамәлләштерү нәтиҗәсендә тәэмин ителешнең йомгаклау дәрәҗәсе, %**
	күрсәткеч	**үлчәү берәм.**	
Гомуми белем бирү учреждениеләре	400	урын	100
Мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләре	100	урын	101 *
Өстәмә белем бирү учреждениеләре	330	урын	100
Амбулатор-поликлиника учреждениеләре	45,68	сменага килүче	100
Клуб учреждениеләре	750	урын	100
Авыл китапханәләре	18825	экз.	100
Спорт заллары	882	идән мәйданы кв. м	100
Спорт (яссылыклы) корылмалары	5048	кв. м	103 **

* гамәлдәге объектларның куәте мондый объектларның таләп итела торган куәтеннән исәп-хисап чорына артык булу белән бәйле тәэмин ителеш күрсәткече 100 %тан артык тәшкил итә

** тәэмин ителеш күрсәткече планлаштырылган объектларның типовой проектларын куллануга бәйле рәвештә 100 %тан артык тәшкил итә

Хезмәт күрсәтү объектлары белән халыкның тәэмин ителеш дәрәҗәсен билгеләү СП 42.13330.2016 "Шәһәр төзелеше. Шәһәр һәм авыл җирлекләрен планлаштыру һәм төзү», шулай ук «2024 елга кадәр җәмәгать инфраструктурасы, социаль хезмәт күрсәтүләр белән тәэмин ителешнең социаль гарантияләре дәрәҗәсен билгеләү турында» 2009 елның 26 гыйнварындагы 42 номерлы Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты карары белән гамәлгә ашырылды.

Торак фондының 85,83 мең кв. м торак күләме арту ихтималы булганлыктан, даими халык санының якынча артуы 3004 кеше тәшкил итәргә мөмкин (гаилә коэффициенты 3,5 тигез кабул ителде).

Социаль, иҗтимагый һәм эшлекле билгеләнештәге объектларга халыкның мөмкин булган норматив ихтыяҗы турындагы белешмәләр 6 нчы таблицада китерелгән.

6 нчы таблица

Объектларның тибы	**Тәэмин ителешнең иң аз рөхсәт ителгән дәрәҗәсенең норматив күрсәткече ***	**Объектларның кирәкле егәрлеге**	
		күрсәткеч	**үлчәү берәм.**
Гомуми белем бирү учреждениеләре	1000 кешегә 180 урын (демография турында белешмәләр булмаганда)	541	урын
Мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләре	1000 кешегә 180 урын (демография турында белешмәләр булмаганда)	541	урын
Өстәмә белем бирү учреждениеләре	мәктәп яшендәге балаларның 82 процентын колачлау	443	урын
Амбулатор-поликлиника учреждениеләре	1000 кешегә сменага 18,15 килү	54,52	сменага килү
Клуб учреждениеләре	1000 кешегә 300 урын	901	мест

Авыл китапханәләре	1000 кешегә 7,5 мең саклау берәмлеге	22530	мең саклау берәмлеге
	уку залында 1000 кешегә 6 урын	18,02	уку залында урын
Спорт заллары	10000 кешегә 3500 кв. м идән мәйданы	1051,40	кв. м идән мәйданы
Спорт (яссылыклы) корылмалары	10000 кешегә 19500 кв. м	5857,80	кв. м

* Хезмәт күрсәтү объектлары белән халыкның тәэмин ителеш дәрәҗәсен билгеләү СП 42.13330.2011 "Шәһәр төзелеше. Шәһәр һәм авыл җирлекләрен планлаштыру һәм төзү», шулай ук «2024 елга кадәр җәмәгать инфраструктурасы, социаль хезмәт күрсәтүләр белән тәэмин ителешнең социаль гарантияләре дәрәҗәсен билгеләү турында» 2009 елның 26 гыйнварындагы 42 номерлы Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты карары белән гамәлгә ашырылды

Сәүдә һәм көнкүреш хезмәте күрсәтү объектларының куәтләрен тиешле дәрәҗәдә арттыру мөмкинлеген ачыклау гамәлдәге норматив база әлеге объектларга ихтыяҗны объектив бәяләү бирми, дип күздә тотылмый. Аларны урнаштыру сорау барлыкка килгән саен билгеләнергә тиеш.

2.3. Сәнәгать предприятиеләре һәм объектлары

2.3.1. Сәнәгать җитештерүе объектлары

Гамәлдәге торыш

Усад авыл җирлеге территориясендә күрсәтелгән сәнәгать җитештерүе объектларына түбәндәге объектлар керә:

- Тимофеевка ав. көньяк өлешендә «Усад спиртзаводы» спирт җитештерү предприятиесе;
- Тимофеевка ав. көньяк өлешендә «Усад спирзаводы» ликер-аракы заводы;
- Тимофеевка ав. көньяк-көнчыгыш өлешендә «Усад спиртзаводы» җитештерү биналары;
- Усад ав. төньяк-көнчыгышка таба асфальт-бетон заводы;
- Усад ав. үзәк өлешендә күн эшкәртү предприятиесе;
- Усад ав. көньяк өлешендә пекарня.

Проектное предложение

Россия Федерациясе регионнарын газлаштыру программасын гамәлгә ашыру кысаларында әлеге проект белән сыекландырылган табигый газ җитештерү һәм төяп җибәрү комплексын (алга таба - КСПГ) Садилово ав. көньякка 16:16:172803:372 кадастр номерлы җир кишәрлегендә урнаштыру каралган. Күрсәтелгән объектта сыекландырылган табигый газны саклау күләме 250 куб. м дан артмаячак. «Хәтәр җитештерү объектларының сәнәгый иминлеге турында» 1997 елның 02 июлендәге 116-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә КСПГ хәтәрлелекнең II классына – югары дәрәҗәдәге хәтәрлекле хәтәр җитештерү объектларына, КСПГ ның үзендә табигый газ саклау күләме 100 тоннадан артмаганда, планлаштырылган КСПГ дан биш йөз метрдан кимрәк ераклыкта урнашкан әйләнә-тирәдәге куркыныч җитештерү объектларында урнашкан табигый газның саклау күләме 2000 тоннадан артык булмаганда, керә.

Әйләнә-тирә мохит торышына урнаштыру өчен планлаштырыла торган объектның тискәре йогынтысын киметү өчен локаль чистарту корылмалары төзү, әйләнештәге су белән тәэмин итү системасын, сәнәгать калдыкларын чыгару һәм утильләштерү системасын оештыру, якындагы территорияләрне максималь яшелләндерү максатка ярашлы.

2.3.2. Казып чыгару сәнәгате предприятиеләре һәм объектлары

Гамәлдәге торыш

Җирлектә табу сәнәгате предприятиеләре һәм объектлары юк.

Проект тәкъдиме

Табу сәнәгате предприятиеләрен урнаштыру генераль план белән тәкъдим ителми.

2.4. Авыл хуҗалыгы, балык тоту һәм балык үрчетү предприятиеләре һәм объектлары

2.4.1. Авыл хуҗалыгы җитештерүе, балык тоту һәм балык үрчетү предприятиеләре

Гамәлдәге торыш

Усад авыл җирлеге территориясендә түбәндәге авыл хуҗалыгы җитештерүе, балык тоту һәм балык үрчетү предприятиеләре тәкъдим ителде:

– Тимофеевка ав. көньяк-көнбатышка таба мөгезле эре терлек фермасы (егәрлеге: 100 – 1200 баш);

– Хохлово ав. төньякка таба мөгезле эре терлек фермасы (егәрлеге:50 башка кадәр);

– Садилово ав. көнчыгышка таба эшләмәүче мөгезле эре терлекләр фермасы;

– Толмач ав. эшләмәүче мөгезле эре терлекләр фермасы;

– Чубар ав. эшләмәүче мөгезле эре терлекләр фермасы.

Проект тәкъдиме

Авыл хуҗалыгы җитештерүе, балык тоту һәм балык үрчетү предприятиеләрен урнаштыру генераль план белән тәкъдим ителми.

Авыл хуҗалыгы предприятиеләренең җитештерү функциональ зонасын һәм авыл хуҗалыгын Тимофеевка ав. көньяк-көнбатышка таба тәэмин итү объектларын төзүгә бәйле авыл хуҗалыгы җитештерүен җирлек территориясендә мөмкин кадәр үстерү планлаштырыла, бу эре мөгезле терлекләрнең гамәлдәге фермасыннан төньякка таба. Күрсәтелгән функциональ зона, территорияне Россия Федерациясе Су кодексы нигезендә билгеләнә торган су объектларының су саклау зоналары чикләрендә файдалануны чикләүне исәпкә алып, ярдәмче капиталь булмаган корылмаларны һәм гамәлдәге эре мөгезле терлекләр фермасы корылмаларын урнаштыру мөмкинлеге өчен билгеләнгән.

Шулай ук генераль план буенча Толмач ав. эшләмәүче эре мөгезле терлекләр фермасын ликвидацияләү, территорияне рекультивацияләү, әлеге территориядә индивидуаль торак төзелешен алга таба үстерү каралган.

Чубар ав. һәм Садилово ав. көнчыгышта эшләмәүче мөгезле эре терлекләр фермалары алып торган территория авыл хуҗалыгы җитештерүен үстерү өчен резерв буларак яисә авыл хуҗалыгына хезмәт күрсәтү функциясе буларак карала.

2.4.2. Авыл хуҗалыгын тәэмин итү объектлары

Гамәлдәге торыш

Җирлек территориясендә тәкъдим ителгән авыл хуҗалыгын тәэмин итү объектларына түбәндәгеләр керә:

- Усад ав. машина-трактор паркы;
- Хохлово ав. төньякка таба авыл хуҗалыгы продукциясен саклау складлары;
- Усад ав. авыл хуҗалыгы продукциясен саклауның эшләмәүче складлары;
- Усад ав. көнчыгышка таба авыл хуҗалыгы продукциясен саклауның эшләмәүче склады.

Проект тәкъдиме

Авыл хуҗалыгын тәэмин итү объектларын урнаштыру генераль план белән тәкъдим ителми.

Авыл хуҗалыгын тәэмин итү объектлары биләгән территорияләр тиешле функцияне үстерү өчен резерв буларак карала.

2.5. Склад объектлары

Гамәлдәге торыш

Җирлектә булган склад объектларына түбәндәгеләр керә:

- җирлекнең үзәк өлешендәге асфальт-бетон заводы яны склад биналары һәм көнкүреш корпусы корылмалары, асфальт-бетон заводыннан көнчыгышка таба.

Проект тәкъдиме

Склад объектларын урнаштыру генераль план белән тәкъдим ителми.

2.6. Зиратлар, махсус билгеләнешле объектлар

Гамәлдәге торыш

Усад авыл җирлеге территориясендә зиратлар турындагы тәкъдим ителгән белешмәләр җирле үзидарә органнары биргән мәгълүмат (хат) нигезендә 7 нче таблицада китерелгән.

7 нче таблица

Объект	**Урнашкан урыны**	**Фактдагы мәйданы ,га**	**Җир кишәрлегенә каравы турында белешмәләр**				**Комментарий**
			кадастр номеры	**җирләр категориясе**	**рөхсәт ителгән файдалану төре**	**искәрмә**	
Зират (гамәлдә)	Усад ав.көнчыгышка	1,2422	16:16: 172804:475	Авыл хуҗалыгы билгеләнешендәге җирләр	Зиратлар урнаштыру өчен	объект җир кишәрлеге өлешендә урнашкан	гамәлдәге җир кишәрлекләренең чикләрен зиратның факттагы чикләренә туры китерү таләп ителә; җир кишәрлеге характеристикаларын кирәклегә үзгәртү *;
			16:16: 000000: 7471	Авыл хуҗалыгы билгеләнешендәге җирләр	Авыл хуҗалыгы файдаланылуының башка төрләре өчен	объект җир кишәрлеге өлешендә урнашкан	
Зират (гамәлдә)	Тимофеевка ав.көнчыгыш өлешенә	1,6704	16:16: 170302:1	Торак пунктлар җирләре	Зиратлар урнаштыру өчен	–	гамәлдәге җир кишәрлекләренең чикләрен зиратның факттагы чикләренә туры китерү таләп ителә;
			16:16:170302 кадастр кварталы территориясенең өлеше			–	

			16:16:172807 кадастр кварталы территориясенең өлеше			–	җир кишәрлеге характеристикаларын кирәклегә үзгәртү *;
Зират (гамәлдә)	Хохлово ав. көньякка	0,6341	16:16:172803 кадастр кварталы территориясенең өлеш			–	зират өчен кирәкле характеристикалары белән җир участогы төзү таләп ителә *; гамәлдәге җир кишәрлегенең чикләрен үзгәртү
			16:16: 172803:17	Авыл хуҗалыгы билгеләнешендәге җирләр	Авыл хуҗалыгы җитештерүе өчен	объект җир кишәрлеге өлешендә урнашкан	
Зират (ябык)	Садилово ав. төньяк-көнчыгышка	0,0686	16:16: 000000:259	Авыл хуҗалыгы билгеләнешендәге җирләр	Авыл хуҗалыгы җитештерүе өчен	объект җир кишәрлеге өлешендә урнашкан	зират өчен кирәкле характеристикалары белән җир участогы төзү таләп ителә *; гамәлдәге җир кишәрлегенең чикләрен үзгәртү

* җир кишәрлегенең кирәкле характеристикалары булып түбәндәгеләр тора:

җирләрнең категориясе - «Сәнагать, энергетика, транспорт, элемтә, радиотапшырулар, телевидение, информатика җирләре, космик эшчәнлекне тәэмин итү өчен җирләр, оборона җирләре, иминлек җирләре һәм башка махсус билгеләнештәге җирләр»;

рөхсәт ителгән куллану төре – «Ритуаль эшчәнлек» (Дәүләт теркәве, кадастр һәм картография федераль хезмәтенең 2020 елның 10 декабрендәге П/0412 номерлы боерыгы белән расланган җир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалану төрләре классификаторы нигезендә 12.1 код)

Җирлек территориясендә махсус билгеләнештәге башка объектлар юк.

Проект тәкъдиме

Махсус билгеләнештәге объектларны генераль план белән урнаштыру тәкъдим ителми.

2.7. Ял һәм туризм объектлары

Гамәлдәге торыш

Җирлек территориясендә тәкъдим ителгән ял һәм туризм объектларына түбәндәгеләр керә:

- Ильино ав. көнчыгышка таба атлы клуб.

Проект тәкъдиме

Җирлек территориясендә туристлык-рекреация функциясен үстерү генераль план белән тәкъдим ителми.

2.8. Транспорт инфраструктурасы

2.8.1. Автомобиль транспорты

Гамәлдәге торыш

Җирлекнең урам-юл челтәренең төп элементлары турындагы мәгълүматлар, аларның

характеристикалары 8 нче таблицада китерелгән

8 нче таблица

Объектның статусы	Объектның исеме	Төп характеристикалары	Җирлек чикләрендә озынлыгы, м
региональ әһәмияттәге	«Каменка – Дөбъяз – Олы Әтнә» транзит автомобиль юлы	категориясе: IV; өслеге: асфальт-бетон	6649
	«Усад ав. урап узу» транзит автомобиль юлы	категориясе: III; өслеге: асфальт-бетон	1431
	«Усад спиртзаводы – Чернышевка – Каймар» транзит автомобиль юлы	категориясе: IV; өслеге: асфальт-бетон	853
	«Усад – Хохлово» автомобиль юлы	категориясе: IV; өслеге: асфальт-бетон	7221
	«Каменка – Дөбъяз – Олы Әтнә» - Чубар» автомобиль юлы	категориясе: IV; өслеге: асфальт-бетон	712
	«Каменка – Дөбъяз – Олы Әтнә» - Тимофеевка» автомобиль юлы	категориясе: IV; өслеге: асфальт-бетон	354
муниципаль районның җирле әһәмияттәге	«Толмач ав. килү» автомобиль юлы	категориясе: IV; өслеге: асфальт-бетон	45
	«Тимофеевка ав. килү» автомобиль юлы	категориясе: V; өслеге: асфальт-бетон	486
	«Подъезд к д. Садилово» автомобильная дорога	өслеге: өслексез	49
	башка каты өслекле автомобиль юллары	өслеге: асфальт-бетон	1829
	күчеш өслекле, өслексез башка автомобиль юллары	өслеге: күчешле, өслексез	10915
җирлекнең җирле әһәмияттәге	торак урамнары, торак пунктлар территориясенә керү	–	29847

Янгын сүндерү транспортына узу барлык биналарга һәм корылмаларга да тәэмин ителгән.

Усад ав., Тимофеевка ав., Чубар ав., Ильино ав., Толмач ав. һәм Хохлово ав. торак пунктлары каты өслекле килү юллары белән тәэмин ителгән, Садилово ав. каты өслекле килү юлы юк.

Җәмәгать транспорты шәһәрара һәм шәһәр яны автобус маршрутларыннан гыйбарәт:

- «Казан - Арча»;
- «Казан - Олы Әтнә - Казан».

. ***Проект тәкъдиме***

Генераль план нигезендә автомобиль транспортын үстерү карала.

Планлаштырылган элементларын урнаштыру өчен урам-юл челтәре турында белешмәләр, аларның төп характеристикалары һәм урнашуын нигезләү 9 нчы таблицада бирелгән.

9 нчы таблица

Объектның статусы	Объектның исеме	Төп характеристикалары	Җирлек чикләрендә озынлыгы, м	Объектны урнаштыруның нигезләмәләре
региональ әһәмияттәге	" Казан транспорт төенең урап узу" автомобиль юлы	өслеге – асфальт-бетон; категориясе - III	4598	Татарстан Республикасы урам-юл челтәре элемтәсен яхшырту; Татарстан

автомобиль юллары				Республикасын Территориаль планлаштыру схемасы нигезләмәләрен гамәлгә ашыру
муниципаль районның җирле әһәмияттәге автомобиль юллары	" Садилово ав. килү" автомобиль юлы	өслеге – асфальт-бетон; категориясе - IV	49	торак пунктны каты өслекле килү автомобиль юлы белән тәэмин итү; муниципаль районны Территориаль планлаштыру схемасы нигезләмәләрен гамәлгә ашыру
	"Чубар ав. төньяк-көнчыгышка перспектив торак төзелеше мәйданчыгына килү" автомобиль юлы*	өслеге – асфальт-бетон; категориясе - IV	1637	перспективалы торак төзелеше мөмкин булган территорияне каты өслекле керү автомобиль юлы белән тәэмин итү

* чараны гамәлгә ашыру өчен Биектау муниципаль районының Территориаль планлаштыру схемасына үзгәрешләр кертү зарур

Автомобиль юлларын урнаштыру шулай ук кыргый хайваннарның миграция иминлеген тәэмин итүгә юнәлдерелгән оештыру чараларын да күздә тота, шул исәптән:

– хайваннар өчен җир асты яисә җир өсте кичүләрен оештыру (күрсәтелгән корылмаларның урыны һәм конструктив карарлары территорияне планлаштыру документациясе һәм планлаштырыла торган автомобиль юлының проект документациясе белән билгеләнергә тиеш);

– хайваннарның транспорт чаралары астына эләгүен булдырмый торган саклау корылмаларын һәм җайланмаларын оештыру.

Автомобиль юлларын төзегәндә Россия Федерациясе Хөкүмәтенең «Җитештерү процессларын гамәлгә ашырганда, шулай ук транспорт магистральләрен, торбаүткәргечләрне, элемтә һәм электр тапшыруы линияләрен эксплуатацияләгәндә хайваннар дөньясы объектларының һәлак булуын булдырмау таләпләрен раслау турында» 1996 елның 13 августындагы 997 номерлы карары нигезләмәләрен һәм Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2000 елның 15 сентябрендәге 669 номерлы «Җитештерү процессларын гамәлгә ашырганда, шулай ук Татарстан Республикасы территориясендә транспорт магистральләрен, торбаүткәргечләрне, элемтә һәм электр тапшыруы линияләрен эксплуатацияләгәндә хайваннар дөньясы объектларының һәлак булуын булдырмау таләпләре турында» карарын үтәргә, шулай ук биологик ресурслар буенча Татарстан Республикасы Дәүләт комитеты белән проект документациясен килештерергә кирәк.

«Казан транспорт төенен урап узу» планлаштырыла торган автомобиль юлы эшчәнлеген тәэмин итү, шулай ук әйләнә-тирә мохиткә тискәре йогынтыны минимальләштерү өчен Сола елгасы аша автомобиль күперен урнаштыру планлаштырыла.

Әлеге чараны гамәлгә ашыру өчен Биектау муниципаль районының һәм Татарстан Республикасының Территориаль планлаштыру схемасына үзгәрешләр кертү зарур.

Әйләнә-тирә мохит торышына урнаштыру өчен планлаштырыла торган объектның җитди тискәре йогынтысы күздә тотылмый.

Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Усад авыл җирлеге Чубар торак пунктына якын Территорияне үстерү концепциясе нигезендә җирле үзидарә органнарының һәм кызыксынучы затларның ниятләренә караганда, әлеге проектта Чубар ав. көнбатыш өлешендә 3 пост проект куәтле юл сервисы объектын (автомобильләргә техник хезмәт күрсәтү станциясен) урнаштыру күздә тотыла.

Әйләнә-тирә мохит торышына урнаштыру өчен планлаштырыла торган объектның җитди тискәре йогынтысы күздә тотылмый.

2.8.2. Тимер юл транспорты

Гамәлдәге торыш
Җирлек территориясендә тимер юл транспорты күрсәтелмәгән.

Проект тәкъдиме
Җирлек территориясендә тимер юл транспортын үстерү каралмаган.

2.8.3. Су транспорты

Гамәлдәге торыш
Җирлек территориясендә су транспорты күрсәтелмәгән.

Проект тәкъдиме
Җирлек территориясендә су транспортын үстерү каралмаган.

2.8.4. Һава транспорты

Гамәлдәге торыш
Җирлек территориясендә Ильино ав. вертолет мәйданчыгы урнашкан.

Проект тәкъдиме
Җирлек территориясендә һава транспортын үстерү каралмаган.

2.8.5. Торба үткәргеч транспорты

Гамәлдәге торыш
Торба үткәргеч транспорты турындагы белешмәләр әлеге өлешнең 2.9 «Инженерлык инфраструктурасы һәм коммуналь хезмәт күрсәтү» бүлегендәге «Магистраль инженерлык коммуникацияләре» пунктында күрсәтелгән.

Проект тәкъдиме
Җирлек территориясендә торба үткәргеч транспортын үстерү каралмаган

2.9. Инженерлык инфраструктурасы һәм коммуналь хезмәт күрсәтү

2.9.1. Магистраль инженерлык коммуникацияләре

Гамәлдәге торыш
Җирлек территориясендә түбәндәге магистраль инженерлык коммуникацияләре күрсәтелгән:
- магистраль торбаүткәргечләр газүткәргечләр);
- 500 кВ, 35 кВ, 10 кВ көчәнешле электр тапшыруының һава линияләре;
- элемтә линияләре.

Проект тәкъдиме
Җирлек территориясендә магистраль инженерлык коммуникацияләрен урнаштыру планлаштырылмый.

2.9.2. Электр белән тәэмин итү

Гамәлдәге торыш
Торак пунктларны һәм җитештерү объектларын электр белән тәэмин итү 0,4 кВ көчәнешле электр үткәргеч һава линияләре белән гамәлгә ашырыла. Электр көчәнешен киметү һәм аны бүлү 6-10/0,4 кВ трансформатор электр подстанцияләре белән тәэмин ителә.

Усад ав. көнчыгышында 35/10 кВ электр подстанциясе урнашкан.

Биналарның һәм корылмаларның электр энергиясе белән тәэмин ителеш дәрәҗәсе 100 % тәшкил итә.

Проект тәкъдиме

Торак фондының 85,83 мең кв. м торакка һәм даими халык санының якынча 3004 кешегә артуы ихтималы булганлыктан, электр куллану күрсәткечен арттыру күздә тотыла, арттырып исәпләү буенча елына 2853800 кВт·сәг.

Мөмкин булган торак төзелеше өчен бүлеп бирелә торган территорияләрдә 0,4 кВ электр үткәргеч һава линияләренең якынча суммар озынлыгы 19,48 км тәшкил итә.

Мөмкин булган торак төзелешенә бүлеп бирелә торган территорияләрне үзәкләштерелгән электр белән тәэмин итү системасы белән тәэмин итү өчен 6-10 кВ электр үткәргеч һава линияләрен һәм 6-10/0,4 трансформатор электр подстанцияләрен төзү таләп ителә. Әлеге объектларның урыны һәм характеристикалары территорияне планлаштыру документларын әзерләү стадиясендә билгеләнергә тиеш.

2.9.3. Газ белән тәэмин итү

Гамәлдәге торыш

Торак пунктлар буенча биналарның һәм корылмаларның газ белән тәэмин ителеш дәрәҗәсе:

–Усад ав.: 100 %;

–Ильино ав.: 100 %;

–Садилово ав.: 50 %;

–Толмач ав.: 100 %;

–Тимофеевка ав.: 100 %;

–Хохлово ав.: 100 %;

–Чубар ав.: 100 %.

Биналар һәм корылмаларны газ белән тәэмин итүнең альтернатив чарасы булып автоном чыганаклар тора.

Проект тәкъдиме

Усад авыл җирлегенә күрсәтелә торган коммуналь хезмәтләрнең сыйфатын яхшырту өчен биналарның һәм корылмаларның газ белән тәэмин ителеш дәрәҗәсен барлык торак пунктларда 100 %ка кадәр җиткерү зарур, моның өчен Садилово ав. 0,01 км озынлыктагы якынча суммар озынлыктагы түбән басымлы газ бүлү челтәрләре төзү таләп ителә.

Торак фондының 85,83 мең кв. м торакка һәм даими халык санының якынча 3004 кешегә артуы ихтималы булганлыктан, газ куллану күрсәткечен арттыру күздә тотыла, гомуми исәп буенча елына 660880 куб. м га тигез.

Мөмкин булган торак төзелешенә бүлеп бирелә торган территорияләрдә газ бүлү челтәрләренең якынча суммар озынлыгы 38,96 км тәшкил итә.

Мөмкин булган торак төзелешенә бүлеп бирелә торган территорияләрне үзәкләштерелгән газ белән тәэмин итү системасы белән тәэмин итү өчен урта басымлы газ бүлү челтәрләрен һәм газ көйләү пунктларын төзү таләп ителә. Әлеге объектларның урыны һәм характеристикалары территорияне планлаштыру документларын әзерләү стадиясендә билгеләнергә тиеш

2.9.4. Су белән тәэмин итү

Гамәлдәге торыш

Авыл җирлеге территориясендә су белән тәэмин итү җир асты чыганакларыннан - скважиналы су җыю җайланмаларыннан гамәлгә ашырыла.

Торак пунктлар буенча биналарның һәм корылмаларның тәэмин ителеш дәрәҗәсе:

–Усад ав.: 100%;

–Ильино ав.: 100%;

–Садилово ав.: 0%;

–Толмач ав.: 100%;

–Тимофеевка ав.: 0%;

–Хохлово ав.: 0%;

–Чубар ав.: 100%.

Шәхси скважиналар биналарны һәм корылмаларны су белән тәэмин итүнең альтернатив чарасы булып тора.

Җирлекне үзәкләштерелгән хуҗалык-эчә торган су белән тәэмин итү чыганаклары булып торалар:

– Усад ав. төньяк-көнчыгышка ике су җыю скважинасы (егәрлеге турында белешмәләр юк);
– Усад ав. көнчыгыш өлешендә ике су җыю скважинасы (егәрлеге турында белешмәләр юк);
– Усад ав. көнбатыш өлешендә су җыю скважинасы (егәрлеге турында белешмәләр юк);
– Усад ав. төньяк-көнчыгыш өлешендә су җыю скважинасы (егәрлеге турында белешмәләр юк);
– Усад ав. үзәк өлешендә су җыю скважинасы (егәрлеге турында белешмәләр юк);
– Толмач ав. су җыю скважинасы (егәрлеге турында белешмәләр юк);
– Чубар ав. төньяк өлешендә су җыю скважинасы (егәрлеге турында белешмәләр юк);
– Чубар ав. төньяк-көнчыгышка су җыю скважинасы (егәрлеге турында белешмәләр юк);
– Хохлово ав. су җыю скважинасы (егәрлеге турында белешмәләр юк);

Әлеге объектларның урыны һәм характеристикасы Биектау муниципаль районының Территориаль планлаштыру схемасы материаллары һәм җирле үзидарә органнары белешмәләре нигезендә күрсәтелгән.

Җир асты суларының сыйфаты тулаем алганда СанПиН 2.1.4.1074-01. «Эчә торган су. Эчә торган су белән тәэмин итүнең үзәкләштерелгән системаларының сыйфатына карата гигиена таләпләре. Сыйфат контроле» таләпләренә туры килә.

Су җыю җайланмаларының җир асты байлыкларыннан файдалану хокукына лицензия бар.

СП 31.13330.2012 "Су белән тәэмин итү. Тышкы челтәрләр һәм корылмалар. Актуальләштерелгән редакция СНиП 2.04.02-84» нигезендә авыл җирлеге халкы өчен хуҗалык-эчә торган ихтыяҗларга норматив су куллану елына 183,23 мең куб. м тәшкил итә.

Проект тәкъдиме

Усад авыл җирлеге халкына күрсәтелә торган коммуналь хезмәтләрнең сыйфатын яхшырту өчен биналарның һәм корылмаларның су белән тәэмин ителеш дәрәҗәсен барлык торак пунктларда 100 %ка кадәр җиткерү зарур, моның өчен Тимофеевка ав. һәм Хохлово ав. 4,78 км тәшкил иткән якынча суммар озынлыктагы суүткәргеч челтәрләр төзү таләп ителә.

Моннан тыш, Тимофеевка ав. һәм Хохлово ав. үзәкләштерелгән су белән тәэмин итү системасын оештыру өчен су алу корылмалары төзергә кирәк, аларның урнашу урыны һәм характеристикалары территорияне планлаштыру документларын әзерләү стадиясендә билгеләнергә тиеш.

Садилово авылында үзәкләштерелгән су белән тәэмин итү системасын оештыру әлеге торак пунктның аз санлы халкы белән бәйле рәвештә максатка ярашлы түгел.

Торак фонды күләме 85,83 мең кв. м га һәм даими халык санының якынча 3004 кешегә артуы ихтималы булганлыктан, хуҗалык-эчәр ихтыяҗлары өчен су куллануның чагыштырма уртача тәүлеклек (бер елда) күрсәткечен арттыру күздә тотыла, эреләтеп исәпләү буенча елына 219,29 мең куб. м га тигез булган.

Мөмкин булган торак төзелешенә бүлеп бирелә торган территорияләрдә су үткәрү челтәрләренең якынча суммар озынлыгын 19,48 км тәшкил итә.

Мөмкин булган торак төзелешенә бүлеп бирелә торган территорияләрне үзәкләштерелгән су белән тәэмин итү системасы белән тәэмин итү өчен сәгатенә 25,03 куб. м тәшкил итә торган суммар якынча егәрлекле су белән тәэмин итүнең өстәмә чыганакларын төзү таләп ителә. Әлеге объектларның саны, урнашу урыны һәм характеристикалары территорияне планлаштыру документларын әзерләү стадиясендә билгеләнергә тиеш.

2.9.5. Су бүлү

Гамәлдәге торыш

Җирлектә үзәкләштерелгән су бүлү системасы юк. Су җибәрү агып төшүче суларны яисә калдыкларны җыю савытларын чистартуның индивидуаль станцияләре ярдәмендә башкарыла.

Проект тәкъдиме

Торак фондының күләме 85,83 мең кв. метрга һәм даими халык санының якынча 3004 кешегә арту мөмкинлегенә бәйле рәвештә, мөмкин булган торак төзелешенә бүлеп бирелә торган территорияләрдә үзәкләштерелгән су чыгару системасын төзергә кирәк.

Мөмкин булган торак төзелешенә бүлеп бирелә торган территорияләрдә канализация челтәрләренең якынча суммар озынлыгы 19,48 км тәшкил итә, чистарту корылмаларының таләп ителә торган куәте - тәүлегенә 0,60 мең куб. м. Әлеге объектларның урыны һәм характеристикалары территорияне планлаштыру документларын әзерләү стадиясендә билгеләнергә тиеш.

Җирлек территориясендә шәһәр төзелеше эшчәнлеген гамәлгә ашырганда, торак пунктлар территорияләрен алар үскән саен үзәкләштерелгән су чыгару системасы белән этаплап тәэмин итү мөмкинлеге күздә тотыла. Үзәкләштерелгән су чыгару системасын формалаштыру буенча планлаштыру чаралары территорияне планлаштыру документларын әзерләү стадиясендә билгеләнергә тиеш.

2.9.6. Җылылык белән тәэмин итү

Гамәлдәге торыш

Җирлектә үзәкләштерелгән җылылык белән тәэмин итү юк. Биналарны җылыту ягулыкның төрле төрләрендә эшләүче индивидуаль җылыту системалары ярдәмендә башкарыла.

Проект тәкъдиме

Җылылык белән үзәкләштерелгән тәэмин итү системасын үстерү каралмаган.

2.9.7. Элемтә

Гамәлдәге торыш

Телефон һәм кәрәзле элемтә, эфир һәм цифрлы тапшырулар, Интернет һәркемгә мөмкин.

Җирлек территориясендә тәкъдим ителгән антенналы-мачта корылмаларына һәм башка элемтә объектларына түбәндәгеләр керә:

- Усад ав. көньяк-көнчыгыш өлешендәге кәрәзле элемтәнең база станциясе;
- Усад ав. үзәк өлешендә кәрәзле элемтәнең база станциясе;
- Ильино ав. кәрәзле элемтәнең база станциясе.

Проект тәкъдиме

Җирлек территориясендә элемтә объектларын урнаштыру генераль план белән каралмаган.

2.9.8. Коммуналь калдыкларны чыгаруны оештыру

Гамәлдәге торыш

Җирлектә каты коммуналь калдыкларны туплауның якынча норматив күләме елына 2761 кубометр тәшкил итә, сыек коммуналь калдыкларны – 5020 куб.м. Каты һәм сыек коммуналь калдыкларның фактик күләме турында мәгълүматлар юк.

Каты коммуналь калдыкларны оешкан төстә чыгару Чыпчык авыл җирлегендә урнашкан полигонга гамәлгә ашырыла. Усад авыл җирлеге территориясендә каты коммуналь калдыкларны күмү урыннары юк.

Проект тәкъдиме

Калдыклар, шул исәптән каты коммуналь калдыклар белән эш итү өлкәсендә, Татарстан Республикасы Территориаль схема нигезләмәләре нигезендә, калдыкларны алып чыгу, Чыпчык авыл җирлегендәге полигонга, алга таба Арча муниципаль районында муниципалитетара тармак комплексына транспортировкалау белән оештырылырга тиеш.

2.9.9. Янгын куркынычсызлыгы

Гамәлдәге торыш

Җирлек территориясендә утка чыдамлылыкның 5 нче дәрәҗәсендәге торак йортлары күп урнашкан (“Биналарның һәм корылмаларның янгын куркынычсызлыгы” СНиП 21-01-97 нигезендә).

Якындагы янгын сүндерү бүлекчәсе Биектау авыл җирлегенең Биектау ав. урнашкан. Усад авыл җирлегенең аеруча ерак урнашкан торак территорияләреннән янгын сүндерү бүлекчәсенә кадәр урам-юл челтәре буенча ераклык 18 км чамасы тәшкил итә (янгын сүндерү автомобиленең килү вакыты - 18 мин чамасы).

Усад ав., Ильино ав., Толмач ав. һәм Чубар ав. торак пунктлары территорияләрендә янгын гидрантлары куелган яки су алу корылмалары янгынга каршы максатлар өчен су җыю җайланмалары белән җиһазландырылган.

СП 8.13130.2009 "Янгынга каршы тору системалары. Янгынга каршы су белән тышкы тәэмин итү чыганаклары.Янгын куркынычсызлыгы таләпләре” нигезендә Усад ав. тышкы янгын сүндерүгә суның норматив чыгымнары 10 л/с тәшкил итә, калган торак пунктларда - 5 л/с.

Проект тәкъдиме

Җирлек территориясендә янгын куркынычсызлыгын тәэмин итү объектларын урнаштыру генераль план белән каралмаган

3. ТОРАК ПУНКТЛАРНЫҢ ЧИКЛӘРЕ

Торак пунктларның гамәлдәге чикләре Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Советының 2020 елның 23 сентябрендәге 6 номерлы карары белән расланган Усад авыл җирлегенең Генераль планы белән билгеләнде.

Усад ав., Чубар ав., Хохлово ав., Садилово ав., Толмач ав. һәм Тимофеевка ав. чикләре турындагы белешмәләр Бердәм дәүләт күчемсез милек реестрында бар. Бердәм дәүләт күчемсез милек реестрында Ильино чиге турында белешмәләр юк.

3.1. Торак пунктлар чикләрен үзгәртүне нигезләү

Әлеге проект нигезләмәләрен гамәлгә ашыру өчен Чубар ав. торак пунктлары чикләрен үзгәртү таләп ителә.

Торак пунктларның чикләрен үзгәртү каралган территорияләрнең участоклары, шулай ук аларның үзгәрүен нигезләү график материаллар составындагы Торак пунктларның чикләре картасында һәм 10 нчы таблицада күрсәтелгән.

10 нчы таблица

Торак пункт	Картада кишәрлек №	Мәйданы, га	Торак пункт чиген үзгәртүне нигезләү
Чубар ав.	1	+6,277	Индивидуаль торак төзелешен һәм хезмәт күрсәтү объектларын үстерү өчен, шулай ук юл сервисы объектын урнаштыру өчен торак пункт чигенә кертү
	2	+3,317	Индивидуаль торак төзелешен үстерү өчен территориянең торак пункты чигенә кертү
	3	+1,684	
	4	+0,485	
	5	+0,396	

Ильино ав. көньяк-көнбатыш өлешендә (Центральная ур. буенча), Ильино ав. көньяк-көнчыгыш өлешендә (Луговая ур. буенча), Садилово ав. көньяк өлешендә (Слободенка ур. буенча), Усад ав. төньяк-көнчыгыш өлешендә (Полевая ур. буенча), Усад ав. көньяк өлешендә (Школьная ур. буенча), Хохлово ав. төньяк-көнчыгыш өлешендә (Сельская ур. буенча), Чубар ав. көнчыгыш һәм көньяк-көнчыгыш өлешләрендәге йорт яны кишәрлекләренең фактагы гамәлдә булган өлешләренә карата аларның торак пунктлары чикләренә кертелүе әлеге генераль планның хәзерге проектында күздә тотылмый. Күрсәтелгән территорияләрне торак пунктлар чикләренә кертү буенча чаралар булмауга нигезләмә булып түбәндәге фактлар билгеләнә:

– җирле үзидарә органнары белешмәләренә караганда, бакча янындагы кишәрлекләрнең күрсәтелгән өлешләренең нинди дә булса рөхсәт документлары юк (мәгълүмат Усад авыл җирлеге Башкарма комитеты җитәкчесенең хаты белән расланган);

– күрсәтелгән территорияләргә карата төзелгән җир кишәрлекләре юк (объектлар торак төзелеше өчен билгеләнмәгән башка җир кишәрлекләре өлешләрендә урнашкан), нинди дә булса җир төзелеше эшләрен башкару буенча ниятләр юк.

3.2. Торак пунктлар чикләренә кертелә торган, торак пунктлар чикләреннән чыгарыла торган җир кишәрлекләре исемлекләре

Торак пунктлар чикләреннән чыгарыла торган, торак пунктлар чикләренә кертелә торган җир кишәрлекләре исемлеге торак пунктларның чикләрен үзгәртү участоклары чикләрендә урнашкан җир кишәрлекләре турында белешмәләрен үз эченә ала.

Күрсәтелгән исемлектә шулай ук күчемсез мөлкәтнең Бердәм дәүләт реестрында үзләренә карата белешмәләр булмаган торак пунктлар чикләренә кертелә торган яки торак пунктлар чикләреннән чыгарыла торган территорияләр турында мәгълүмат бар. Әлеге территорияләр аларның чикләрендә урнашкан кадастр кварталларының бер өлеше буларак күрсәтелгән.

11 нче таблица

№ т/б	Җир кишәрлегенең, кадастр кварталының кадастр номеры	Урнашкан урыны	Җирләрнең категориясе	Рөхсәт ителгән файдалану төре	Чикләренә кертелүче, чикләреннән чыгарылучы мәйдан, кв.м	Җирләрнең планлаштырылган категориясе	Рөхсәт ителгән файдаланунының планлаштырылган төре *
ЧУБАР АВ.							
Торак пункт чигенә кертелә торган җир кишәрлекләре							
1	16:16:000000 :7582	Российская Федерация, Татарстан Республикасы, Биектау муниципаль районы, Усад тер., ж/к 23	Авыл хуҗалыгы билгеләнешендәге җирләр	Авыл хуҗалыгы җитештерүе өчен	119457	Торак пунктлар җирләре	Берничә функциональ зонада урнашу белән бәйле рөхсәт ителгән файдалану төрен урнаштыру мөмкин түгел
Торак пункт чигенә кертелә торган күчемсез мөлкәтнең Бердәм дәүләт реестрында үзләренә карата белешмәләр булмаган территорияләр							
2	16:16:172809	-	-	-	1274	-	-
3	16:16:172810	-	-	-	855	-	-
Торак пункт чигеннән чыгарыла торган җир кишәрлекләре							
күрсәтелмәгәннәр							

* Дәүләт теркәве, кадастр һәм картография федераль хезмәтенең 2020 елның 10 ноябрендәге П/0412 номерлы боерыгы белән расланган Җир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалану төрләре классификаторы нигезендә

3.3. Торак пунктларның билгеләнгән чикләреннән читтә урнашкан һәм торак пунктлар чикләренә кертелергә тәкъдим ителми торган «торак пунктлар җирләре» җирләр категориясенең җир кишәрлекләре

Җирлек территориясендә Усад авыл җирлегенең Генераль планы белән билгеләнгән торак пунктлар чикләреннән читтә урнашкан «торак пунктлар җирләре» җирләр категориясенең җир кишәрлекләре бар (Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Советының 2020 елның 23 сентябрендәге 6 номерлы карары белән расланган),), аларны әлеге проект белән торак пунктлар чикләренә кертү планлаштырылмый. Бу җир кишәрлекләренә карата җирләрнең категориясен үзгәртү таләп ителә.

Күрсәтелгән җир кишәрлекләре турында мәгълүмат, шулай ук аларны торак пунктлар чикләренә кертү ихтыяҗы булмавын нигезләү һәм җирләрнең фаразланган категориясе 12 нче таблицада китерелгән.

12 нче таблица

№ т/б	Кадастр номеры	Урнашкан урыны	Җирләрнең категориясе	Рөхсәт ителгән файдалануның төре	Мәйданы, кв. м	Җирләрнең фаразланган категориясе	Торак пункт чигенә кертү ихтыяҗының булмавын нигезләү
1	16:16:171201:1156	Татарстан Республикасы, Биектау муниципаль районы, Усад авыл җирлеге, Ак - Су коммерцияле булмаган бакчачылык ширкәте, 88 кишәрлек	Торак пунктлар җирләре	Гражданнар тарафыннан бакчачылык һәм яшелчәчелек алып бару өчен	405	Авыл хуҗалыгы билгеләне шендәге җирләр	Җир кишәрлеге характеристикаларында реестр хатасы
2	16:16:171901:1088	Татарстан Республикасы, Биектау муниципаль районы, Усад авыл җирлеге, “Луч” коммерцияле булмаган бакчачылык ширкәте, 137А кишәрлек	Торак пунктлар җирләре	Гражданнар тарафыннан бакчачылык һәм яшелчәчелек алып бару өчен	592	Авыл хуҗалыгы билгеләне шендәге җирләр	Җир кишәрлеге характеристикаларында реестр хатасы
3	16:16:171201:1443	Россия Федерациясе, Усад авыл җирлеге, Ак - Су коммерцияле булмаган бакчачылык ширкәте, 20 кишәрлек	Торак пунктлар җирләре	бакчачылык алып бару өчен	425	Авыл хуҗалыгы билгеләне шендәге җирләр	Җир кишәрлеге характеристикаларында реестр хатасы
4	16:16:172804:61	Татарстан Республикасы, Биектау муниципаль районы, Усад авыл җирлеге, Усад ав.,, Үзәк ур.	Торак пунктлар җирләре	ГРП һәи ШП урнаштыру өчен	34	Сәнәгать һәм башка җирләре	Җир кишәрлеге характеристикаларында реестр хатасы

4. МӘДӘНИ МИРАС ОБЪЕКТЛАРЫ

Усад авыл җирлеге территориясендә тәкъдим ителгән мәдәни мирас объектлары, ачыкланган мәдәни мирас объектлары, мәдәни мирас объектлары турындагы мәгълүмат 13 нче таблицада китерелде.

13 нче таблица

Объектның статусы	**Объектның исеме**	**Урнашкан урыны**	**Оештыру-күрсәтмә документы**
ачыкланган мәдәни мирас объектлары	Троицкая чиркәве, 1789 – 1793 еллар	Усад ав.	–
	Журавлев спиртзаводы комплексы	Усад ав.	–
	Спирт заводы бинасы, 1847 ел	Усад ав.	–
	Заводның шәраб бүлеге бинасы, XIX г.70 нче еллары	Усад ав.	–
	Ачыту цехы бинасы, 1847 ел	Усад ав.	–
	Су кудыру колонкасы бинасы, XIX г. 70 нче еллар ахыры	Усад ав.*	–
	Су кудыру башнясы, XIX г. 70 нче еллар ахыры	Усад ав.	–
	Журавлев утары, XIX г. 70 нче еллар ахыры	Усад ав.	–
	Язучы йорты, XIX г. 70 нче еллар ахыры	Усад ав.*	–
	Н.М. Журавлев биләмәсе идарәчесенең торак йорты, XIX г. 70 нче еллар ахыры	Усад ав.	–
	Н.М. Журавлев биләмәсе идарәсе урнашкан контора бинасы, XIX г. 70 нче еллар ахыры	Усад ав.	–
	Помещик Н.М. Журавлевныкы булган хуҗалык корылмалары, XIX г. 70 нче еллар ахыры	Усад ав.	–
	Помещик Н.М. Журавлевның торак йорты (2 катлы)	Усад ав.	–
	Н.М. Журавлев тегермәненең биналар комплексы. 1847 ел	Усад ав.	–
	Введенская чиркәве, 1704 ел; XVIII гасыр ахыры	Хохлово ав.	–

* Объектның урыны билгеләнмәгән, шуңа бәйле рәвештә проектның график материалларында объект чагылдырылмаган

Мәгълүмат Татарстан Республикасы Мәдәният министрлыгы тарафыннан 2015 елның 22 июлендә бирелгән мәдәни мирас объектлары, ачыкланган мәдәни мирас объектлары һәм мәдәни мирас объектлары сыйфатына ия объектлар исемлекләре нигезендә тапшырылган.

5. МАХСУС САКЛАУЛЫ ТАБИГЫЙ ТЕРРИТОРИЯЛӘР

Усад авыл җирлеге территориясендә түбәндәге махсус сакланылучы табигать территорияләре тәкъдим ителде:

- «Казансу елгасы» төбәк әһәмиятендәге табигать һәйкәле

Махсус сакланучы табигать территорияләренә Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2000 елның 29 мартындагы 237 номерлы карары белән кертелгән; билгеләнгән чикләр турындагы белешмәләр Бердәм дәүләт күчемсез мөлкәт реестрында тапшырылган.

6. ТЕРРИТОРИЯДӘН ФАЙДАЛАНУНЫҢ МАХСУС ШАРТЛАРЫ БУЛГАН ЗОНАЛАР

Гамәлдәге торыш

Җирлек территориясе өчен хас территорияләрдән файдалануның махсус шартлары булган зоналар турындагы белешмәләр 14 нче таблицада бирелгән.

14 нче таблица

Зонаның исеме	Чыганакның исеме	Зонаның күләме, м	Зонаның күләмен һәм режимын билгели торган норматив документ
предприятиеләрнең, корылмаларның һәм башка объектларның санитар-саклау зонасы	асфальт-бетон заводлары	500	СанПиН 2.2.1/2.1.1.1200-03 «Санитар-саклау зоналары һәм предприятиеләрнең, корылмаларның һәм башка объектларның санитар классификациясе»
	спирт җитештерү предприятиеләре	100	
	күн эшкәртү предприятиеләре	100	
	мөгезле эре терлек фермалары (100 – 1200 баш)	300	
	машина-трактор парклары	300	
	пекарнялар (2,5 т/тәүлегенә кадәр)	50	
	хайваннар тоту фермалары (50 башка кадәр)	50	
	авыл хуҗалыгы продукциясен саклау складлары	50	
	складлар	50	
	зиратлар	50	
өске су объектларының су саклау зонасы	Казансу елгасы	200	Россия Федерациясе Су кодексы
	Сола елгасы	100	
	Крылай елгасы	100	
	башка өске су объектлары	50	
өске су объектларының яр буе саклау полосасы	өске су объектлары	50	
магистраль торба үткәргечләрнең сак зонасы	магистраль торба үткәргечләр	25	Россия Дәүләт шәһәр техник күзәтчелегенең 1992 елның 22 апрелендәге 9 номерлы һәм Россиянең ягулык һәм энергетика министрлыгы тарафыннан 29.04.1992 ел расланган карары белән магистраль торбаүткәргечләрне саклау кагыйдәләре.
электр челтәре хуҗалыгы	ВЛ 35 кВ	15	«Электр челтәре хуҗалыгы объектларының саклау зоналарын билгеләү һәм мондый
	ВЛ 6-10 кВ	10	

объектларын саклау зонасы	ВЛ 0,4 кВ	2	зоналар чикләрендә урнашкан җир кишәрлекләреннән файдалануның махсус шартларын билгеләү тәртибе турында» Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2009 елның 24 февралендәге 160 номерлы карары
	электр подстанциясе 35/6-10 кВ	15	
линияләрнең һәм элемтә корылмаларының сак зонасы	элемтә линияләре	2	Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 1995 елның 09 июнендәге 578 номерлы карары белән расланган элемтә линияләрен һәм корылмаларын саклау кагыйдәләре.
бүлүче газүткәргечләрнең сак зонасы	бүлүче газүткәргечләр	2	Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2000 елның 20 декабрендәге 878 номерлы карары белән расланган газ бүлү челтәрләрен саклау кагыйдәләре
су белән тәэмин итү чыганакларын санитар саклау зонасы I поясы	су җыю скважиналары һәм каптажланган чишмәләр	30	СанПиН 2.1.4.1110-02 «Су белән тәэмин итү һәм эчәргә яраклы сусүткәргечләр чыганакларын санитар саклау зоналары»
махсус сакланучы табигать территориясе	«Казансу елгасы» табигать һәйкәле **	–	Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2000 елның 29 мартындагы 237 номерлы карары
аэродром яны территориясе	«Коркачык» аэродромы; «Казан (Борисоглебский)» аэродромы; «Казан-Юдино» вертодромы	30000	Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2010 елның 11 мартындагы 138 номерлы Карары белән расланган Россия Федерациясе һава киңлегеннән файдалану кагыйдәләре
автомобиль юлларының юл буе полосалары	III – IV категорияле автомобиль юллары	50	«Россия Федерациясендә автомобиль юллары һәм юл эшчәнлеге турында һәм Россия Федерациясенең аерым закон актларына үзгәрешләр кертү хакында» 2007 елның 08 ноябрендәге 257-ФЗ номерлы Федераль закон

* муниципаль районнын Территориаль планлаштыру схемасы материаллары нигезендә күрсәтелгән

** табигать һәйкәлләре биләгән территорияләрдә хуҗалык эшчәнлеген чикләү гамәлдә, аерым алганда, аларның сакланышын бозуга китерә торган һәртөрле эшчәнлек тыела.

Табигать һәйкәлләрен куллану түбәндәге максатларда рөхсәт ителә:

- фәнни (әйләнә-тирә табигать мохитенең торышын мониторинглау, табигать экосистемаларының һәм аларның компонентларының эшчәнлеген һәм үсешен өйрәнү һ.б.);
- экология-агарту (укыту-танып белү экскурсияләре үткәрү, экологик уку сукмакларын оештыру һәм төзекләндерү, видеофильмнар төшерү, слайдлар, буклетлар чыгару максатыннан фотога төшү һ.б.);
–рекреацион (транзит йөрүләр);
- табигатьне саклау (тере организмнар төрләренең генофондын саклап калу, сирәк һәм югалып баручы үсемлек һәм хайван төрләренең яшәү шартларын тәэмин итү һ.б.лар);
- әлеге табигый объектларны һәм табигать ядкарьләре комплексларын игълан итү бурычларына каршы килмәгән һәм аларга карата билгеләнгән саклау режимына каршы килмәгән башка, шул исәптән җитештерү максатларында.

Җирлектә гамәлдә булган территорияләрдән файдалануның махсус шартлары булган зоналар әлеге проектның график материаллары составында Җирлек территориясеннән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләре картасында (гамәлдәге торышы) чагылдырылган.

Проект тәкъдиме

Кайбер объектларны урнаштыру планлаштырылуга бәйле рәвештә, территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналарның чикләрен билгеләү таләп ителә, алар турында белешмәләр 15 нче таблицада китерелгән

15 нче таблица

Зонаның исеме	**Чыганакның исеме**	**Зонаның күләме, м**	**Нормативный документ, определяющий размер и режим зоны**
	" Казан транспорт төенен урап узу" автомобиль юлы	50	«Россия Федерациясендә автомобиль

Автомобиль юлларының юл буе полосалары	"Садилово ав. килү" автомобиль юлы	50	юллары һәм юл эшчәнлеге турында һәм Россия Федерациясенең аерым закон актларына үзгәрешләр кертү хакында» 2007 елның 08 ноябрендәге 257-ФЗ номерлы Федераль закон
	" Чубар авылыннан төньяк- көнчыгышка таба перспективалы торак төзелеше мәйданчыгына килү" автомобиль юлы	50	

Санитар-яклау зоналары	Сыекландырылган табигый газ җитештерү һәм төяү комплексы	100	СанПиН 2.2.1/2.1.1.1200-03 «Санитар-яклау зоналары һәм предприятиеләрнең, корылмаларның һәм башка объектларның санитар классификациясе»
	Юл сервисы объекты (автомобильләргә техник хезмәт күрсәтү станциясе)	50	

Территориядән файдаланунының махсус шартлары булган зоналарның күләме һәм конфигурациясе әлеге зоналар проектларын эшләүгә бәйле рәвештә төгәлләштерелергә мөмкин.

7. УРМАН ФОНДЫНА КЕРҮЧЕ ТЕРРИТОРИЯЛӘР, УРМАНЧЫЛЫКЛАР ЧИКЛӘРЕ ТУРЫНДА БЕЛЕШМӘЛӘР

Усад авыл җирлеге территориясе Ислейтар урманчылыгының Ашыт участок урманчылыгы һәм Татарстан Республикасы Шәһәр яны урманчылыгының Иске Казан участок урманчылыгы чикләрендә урнашкан.

Урман фондына керүче территорияләр Ислейтар һәм Шәһәр яны урманчылыклары чикләре чикләрендә чагылдырылган, алар турында белешмәләр Бердәм дәүләт күчемсез милек реестрында бар.

Урман фондына керүче территория җирлекнең җирле әһәмияттәге объектларын планлаштырып урнаштыру Картасында, торак пунктлар чикләре Картасында һәм җирлек территориясен генераль планның график материаллары составында заманча файдалану Картасында күрсәтелгән.

Усад авыл җирлеге территориясендә белешмәләре Бердәм дәүләт күчемсез милек реестрында булган Ислейтар һәм Шәһәр яны урманчылыкларының билгеләнгән чикләре бар.

Урманчылыкларның чикләре җирлекнең җирле әһәмияттәге объектларын планлаштырып урнаштыру Картасында, җирлекнең функциональ зоналары Картасында, торак пунктлар чикләре Картасында һәм җирлек территориясен генераль планның график материаллары составында хәзерге вакытта файдалану Картасында күрсәтелгән.

Урман фондына керүче территорияләрнең мәйданы Усад авыл җирлеге чикләрендә 406,73 га тәшкил итә.

8. ТАБИГЫЙ ШАРТЛАР ҺӘМ ЭКОЛОГИК СИТУАЦИЯ

8.1. Табигый шартлар һәм ресурслар

8.1.1. Рельеф

Усад авыл җирлеге территориясе елга үзәннәре, балкалар һәм ерганаклар белән бүлгәләнгән тигезлекләрдән гыйбарәт.

Рельефның абсолют биеклеге 57 м дан 166 м га кадәр җитә. Җирлекнең үзәк өлешенә иң зур тамгалар, иң кечкенәсе - җирлекнең көньяк өлешендәге Казансу елгасы ярлары өчен хас.

8.1.2. Файдалы казылмалар

Җирлек территориясендә файдалы казылмалар ятмалары күрсәтелмәгән.

8.1.3. Гидрогеологик шартлар

Җир асты суларының урнашу шартлары буенча җирлек территориясенең геологик киселешендә гидрогеологик бүлекчәләр бирелә, алар турындагы белешмәләр 16 нчы таблицада бирелгән.

16 нчы таблица

Исеме	Төп характеристикалары	Файдалану
Казан катламнарының су йөртү комплексы	суларның химик составы: гидрокарбонат һәм сульфатлы-кальцийлы; минерализация: 1 г/л кадәр	хуҗалык-эчә торган су белән тәэмин итү өчен файдаланыла

8.1.4. Өске һәм җир асты сулары

Өске сулар

Җирлек территориясендә урнашкан төп сулыклар булып тора:

– Казансу елгасы (Куйбышев сусаклагычының сул кушылдыгы; гомуми озынлыгы: 142 км);
– Сола елгасы (Казансу елгасының уң кушылдыгы; гомуми озынлыгы: 29 км);
– Крылай елгасы (Шимәк елгасының уң кушылдыгы; гомуми озынлыгы: 22 км);
– Өнсә елгасы (Крылай елгасының уң кушылдыгы; гомуми озынлыгы: 9 км);
– Бимәр елгасы (Казансу елгасының уң кушылдыгы; гомуми озынлыгы: 5 км).

Җирлекнең гидрографик челтәрен шулай ук инешләр дә тәшкил итә.

Чишмәләр

Җирлек территориясендә чишмәләр күрсәтелмәгән.

8.1.5. Климат характеристикасы

СП 131.13330.2012 «Төзелеш климатологиясе» нә китерелгән төзелеш өчен климат районлаштыру картасы нигезендә Усад авыл җирлеге IВ климат районында урнашкан.

Җирлеккә хас салкын һәм җылы чорларның климат параметрлары 17 һәм 18 нче таблицаларда күрсәтелгән.

17 нче таблица

Елның салкын чорының климат параметрлары

Климат параметрлары		Күрсәткеч
Иң салкын тәүлекләрнең һава температурасы, °С, тәэмин ителеше белән	0,98	- 41
	0,92	- 33
Иң салкын бишкөнлекнең һава температурасы, °С, тәэмин ителеше белән	0,98	- 33
	0,92	- 31
Һава температурасы, °С, 0,94 тәэмин ителеше белән		- 17
Һаваның абсолют минималь температурасы, °С		- 47
Иң салкын айның һава температурасының уртача тәүлеклек амплитудасы, °С		7,1
≤ 0 °С кимрәк уртача тәүлеклек һава температуралы чорның дәвамлыгы, һаваның тәүл., һәм уртача температурасы, °С,	дәвамлыгы, тәүл.	151
	уртача температура, °С	- 8,1
≤ 8 °С кимрәк уртача тәүлеклек һава температуралы чорның дәвамлыгы, һаваның тәүл., һәм уртача температурасы, °С,	дәвамлыгы, тәүл.	208
	уртача температура, °С	- 4,8
≤ 10 °С кимрәк уртача тәүлеклек һава температуралы чорның дәвамлыгы, һаваның тәүл., һәм уртача температурасы, °С,	дәвамлыгы, тәүл.	223
	уртача температура, °С	- 3,8
Иң салкын айның һаваның уртача айлык чагыштырма дымлылыгы, %		82
Иң салкын айда һаваның уртача айлык чагыштырма дымлылыгы 15 сәг., %		81
Ноябрь - март өчен явым-төшем күләме, мм		177
Декабрь - февраль өчен күпчелек җил юнәлеше		ЮЗ
Уртача тизлекнең гыйнвар аендагы румбалар буенча җилнең максималь тизлеге, м/с		4,1
Уртача тәүлеклек һава температурасы ≤ 8 °С белән чорда җилнең уртача тизлеге, м/с		3,1

18 нче таблица

Елның җылы чорының климат параметрлары

Климат параметрлары	Күрсәткеч
Барометрик басым, гПа	1002
Һава температурасы, °С, 0,95 тәэмин ителеше белән	24
Һава температурасы, °С, 0,98 тәэмин ителеше белән	28
Иң җылы айның уртача максималь температурасы, °С	25,1
Һаваның абсолют максималь температурасы, °С	39
Иң җылы айның һава температурасының уртача тәүлеклек амплитудасы, °С	9,9
Иң җылы айның һаваның уртача айлык чагыштырма дымлылыгы, %	69
Иң салкын айда һаваның уртача айлык чагыштырма дымлылыгы 15 сәг., %	56
Апрель - октябрь өчен явым-төшем күләме, мм	368
Тәүлеклек максималь явым-төшем, мм	75
Июнь-август өчен күпчелек җил юнәлеше	С, З
Уртача тизлекнең июль аендагы румбалар буенча җилнең минималь тизлеге, м/с	0

Җирлек климаты параметрларын бәяләү СП 131.13330.2012 «Төзелеш климатологиясе» нең якындагы торак пункт (Казан шәһәре) өчен үтәлгән.

Һаваның еллык уртача температурасы 4,6°С.

Еллык уртача явым-төшем – 568,5 мм.

Җирлек территориясендә көньяк һәм көнбатыш юнәлештәге җилләр өстенлек итә.

Җилнең уртача еллык тизлеге 2,5 м/сек.

8.1.6. Инженерлык-геологик шартлар

Җирлек территориясендә тәкъдим ителгән куркыныч физик-геологик процессларга түбәндәгеләр керә:

- эрозия процесслары (чокырлар, ерганаклар) - су агымнары тирәсенә хас;
- сөзәклек процесслары (ишелү, коелу, шуышу) - аз үсеш алган;
- су керү;
- су басу.

Җирлек территориясендә үзенчәлекле грунтлар күрсәтелмәгән.

8.1.7. Ландшафт, туфрак катламы, үсемлекләр

Җирлек территориясе суббореаль Төньяк семигумид ландшафт зонасының Түбән Мишә районы чикләрендә урнашкан.

Туфракның характерлы төрләренә карыйлар:

- ачык соры урман туфраклары;
- черемәле-азкөлсыман туфраклар;
- аллювиаль баетылган черемәле туфраклар.

Үсемлекләр капламын урманнар, болыннар, куаклыклар һәм авыл хуҗалыгы җирләре тәшкил итә

8.2. Әйләнә-тирә мохит торышын бәяләү

8.2.1. Атмосфера һавасының торышы

Атмосфера һавасын пычратуның төп чыганаклары түбәндәгеләр:

- эшли торган сәнәгать предприятиеләре (Усад ав. төньяк-көнчыгышка таба асфальт-бетон заводы, Усад ав. күн эшкәртү предприятиесе, ликер-аракы заводы белән «Усад спирт заводы» спирт җитештерү предприятиесе, Усад ав. көньяк өлешендә пекарня);

– авыл хуҗалыгы предприятиеләре (Тимофеевка ав. көньяк-көнбатышка таба мөгезле эре терлек фермасы, Хохлово ав. төньякка таба мөгезле эре терлек фермасы);

- машина-трактор парклары;
- автомобиль ягулык салу станциясе;
- автомобиль транспорты.

Җирлектә һава пробаларына лаборатор анализлар үткәрелми.

8.2.2. Су ресурсларының торышы

Су объектларын пычрату чыганаклары түбәндәгеләр:

- сәнәгать объектларының җитәрлек дәрәҗәдә чистартылмаган суларын оешкан төстә агызу;
- авыл хуҗалыгы предприятиеләре территорияләреннән чистартылмаган җыелып торган өске суларны агызу;
- торак пунктлар территорияләреннән чистартылмаган өске суларны агызу.

Су ресурсларын пычратуга шулай ук су саклау зоналары һәм өске су объектларының яр буе яклау полосалары режимын үтәмәү китерә, бу аларның җирлектә беркетелгән чикләре булмауга бәйле.

Тимофеевка ав. көнчыгыш өлешендәге зиратның, Усад ав. көнчыгышка таба зиратның бер өлеше, Садилово ав. төньяк-көнчыгышка таба зиратның өске су объектларындагы су саклау зонасында урнашуы тискәре факт булып тора.

Усад ав. төньяк-көнчыгышка таба, Усад ав. үзәк өлешендәге су җыю скважиналарының санитар-яклау зонасы чикләрендә урнашуы да тискәре факт булып тора.

Хәзерге вакытта җирлектә үзәкләштерелгән су чыгару системасы юк.

Җирлектә су ресурсларының пычрануы мониторингы үткәрелми.

8.2.3. Туфрак катламы һәм җир ресурсларының торышы

Авыл җирлеге территориясе өчен авыл хуҗалыгы җирләренең сөрелүе югары дәрәҗәдә, чокыр-ерганак челтәре белән кискәләнгән булуы, сөрүлекләрнең урман белән каплануы түбән булуы хас. Моның нәтиҗәсе булып, үсеш алган эрозия процесслары, туфракларның деградацияләнүе тора.

Җирлек территориясендә эрозиягә каршы чаралар үткәрелә, алар саклау урман утыртмаларын булдыру, туфракны саклаучы чәчүлекләр әйләнешен оештыруны, деградацияләнгән чәчүлекләрне табигый азык җирләренә күчерүне үз эченә ала.

Җирләрнең торышына аларның техноген пычрануы тискәре йогынты ясый: тозлану, пестицидлар, агып төшүче сулар, җитештерү һәм куллану калдыклары белән пычрану.

Җирлек территориясендә туфрак пробаларын тикшерү үткәрелми.

8.2.4. Җитештерү һәм куллану калдыклары, биологик калдыклар

Биологик калдыклар чыганаклары түбәндәгеләр:

- зиратлар.

Аларның тискәре йогынтысына Тимофеевка ав. зур булмаган территорияләре дучар.

Терлекчелек калдыкларының барлыкка килүе гамәлдәге терлекчелек объектлары эшчәнлегенә бәйле. Терлекчелек объектларын ныгыту тирес саклагычлар булмау һәм вакытлыча тирес туплау урыннары булмау сәбәпле җитәрлек үсеш алмаган. Тирес терлекчелек фермаларына якын җирдә урнашкан, ул җир һәм су ресурсларының пычрану куркынычын тудыра.

Сәнәгать калдыкларының барлыкка килүе эшләүче сәнәгать предприятиеләре (Усад ав. төньяк-көнчыгышка таба асфальт-бетон завод, Усад ав. күн эшкәртү предприятиесе, ликер-аракы заводы булган «Усад спирт заводы» спирты җитештерү предприятиесе, Усад ав. көньяк өлешендә пекарня) эшчәнлеге белән бәйле.

Торак пунктлар территорияләренә коммуналь калдыклар барлыкка килү хас.

Җирлек территориясен санитар чистарту торак пунктларның контейнер мәйданчыклары белән тәэмин ителмәү сәбәпле таләп ителгән дәрәҗәгә туры килми.

8.2.5. Йогынтыларның физик факторлары

Халыкка йогынты ясауның физик факторларына электромагнит нурланышы, акустик һәм радиация тәэсире керә.

Җирлектә электромагнит нурланышы чыганаклары булып электр тапшыру линияләре, электр подстанциясе, элемтә объектлары тора. Электр-магнит кыры дәрәҗәсе рөхсәт ителгәннән кимрәк һәм халык өчен куркыныч тудырмый.

Тискәре акустик йогынты чыганакларына түбәндәгеләр керә:

- эшли торган сәнәгать предприятиеләре (Усад авылыннан төньяк-көнчыгышка таба асфальт-бетон заводы, Усад авылында күн эшкәртү предприятиесе, ликер-аракы заводы булган «Усад спирт заводы» спирт җитештерү предприятиесе, Усад авылының көньяк өлешендә пекарня);
– эшләүче авыл хуҗалыгы предприятиеләре (Тимофеевка ав. көньяк-көнбатышка таба мөгезле эре терлек фермасы, Хохлово ав. төньякка таба мөгезле эре терлек фермасы);
- электр станциясе;
- һава транспорты;
- автомобиль транспорты.

Авыл җирлегенең радиация шартлары күбесенчә табигый радиация фоны белән билгеләнә.

8.2.6. Яшел утыртмаларның торышы

Җирлек территориясендә тәкъдим ителгән яшелләндерү территорияләренә түбәндәгеләр керә:

- урманнар;
- елга һәм инеш тугайларына хас үзагачлы һәм куаклыклы үзе чәчелгән утыртмалар;
- махсус билгеләнештәге (зират территориясен) яшелләндерү;
– файдалануы чикләнгән (мәгариф һәм шифаханә-курорт учреждениеләренең, рекреация объектларының яшелләндерелгән территорияләре) яшелләндерү;
- гомуми файдаланудагы яшелләндерү (Усад ав. Советская ур. паркы, Усад ав. Мәктәп ур. буенча сквер).

Авыл җирлегенең яшелләндерелгән территорияләренең гомуми мәйданы 646,281 га тәшкил итә (гомуми мәйданнан 14,11 %).

Гомуми файдаланудагы яшелләндерелгән территорияләрнең мәйданы 4,95 га тәшкил итә (халыкның тәэмин ителеш дәрәҗәсе - кешегә 19,72 кв.м). Әлеге күрсәткеч СП 42.13330.2011 Актуальләштерелгән редакциясе СНиП 2.07.01-89*. «Шәһәр төзелеше. Шәһәр һәм авыл җирлекләрен планлаштыру һәм төзү» белән билгеләнгән кешегә 12 кв. м тигез булган минималь рөхсәт ителә торган норматив күрсәткечтән күбрәк.

Усад авыл җирлеге территориясендә экологик ситуация тулаем алганда уңай санала.

8.3. Экологик ситуацияне оптимальләштерү буенча чаралар

Җирлектә экологик вәзгыятьне яхшырту өчен генераль план белән түбәндәге юнәлешләр буенча оештыру чаралары комплексын үткәрү тәкъдим ителә:

- әйләнә-тирә мохитне пычрату чыганакларын локальләштерү;
- һава бассейнын саклау;
- су ресурсларын саклау һәм алардан нәтиҗәле файдалану;
- җирлек территориясен саклау һәм инженерлык саклавы;
- калдыклар белән эш итү системасын үстерү;
- халыкны физик йогынты ясауның физик факторларыннан яклау;
- яшелләндерү системасын үстерү.

Усад авыл җирлегенә карата түбәндәге чаралар актуаль:

- сәнәгать җитештерүе объектларында кулланыла торган технологик җиһазларны камилләштерү (Усад ав. төньяк-көнчыгышка таба асфальт-бетон заводы, Усад ав. күн эшкәртү предприятиесе, ликер-аракы заводы белән «Усад спирт заводы» спирт җитештерү предприятиесе, Усад ав. көньяк өлешендә пекарня);

–территорияне кыскарту, шулай ук Тимофеевка ав. спирт җитештерү буенча предприятие корылмаларының бер өлешенең, Усад ав. күн эшкәртү предприятиеләренең профилен үзгәртү һәм моның белән бәйле санитар-яклау зонасы күләмен киметү;

–Тимофеевка ав. көньяк-көнбатышка таба мөгезле эре терлекләр фермасының куәтен киметү һәм аның территориясен кыскарту, алга таба хәвефлелек классын үзгәртү һәм санитар-яклау зонасы күләмен киметү;

– территорияләрне кыскарту һәм Усад ав. машина-трактор паркы корылмаларының бер өлешен эксплуатацияләүдән чыгару мөмкинлеге;

- Толмач ав. мөгезле эре терлекләрнең эшләмәүче фермасы территориясен рекультивацияләү;

– эшләүче предприятиеләрнең санитар-яклау зоналары проектларын эшләү (Усад ав. төньяк-көнчыгышка таба асфальт-бетон заводы, Усад ав. күн эшкәртү предприятиесе, Усад ав. ликер-аракы заводы белән «Усад спирт заводы» спирт җитештерү предприятиесе, Усад ав. көньяк өлешендә пекарня; Тимофеевка ав. көньяк-көнбатышка таба мөгезле эре терлек фермасы, Хохлово ав. төньякка таба мөгезле эре терлек фермасы);

– предприятиеләрнең ташландыкларын киметү чараларын үтәве (шул исәптән тузаннан, газдан чистарту җайланмаларын җиһазлау);

- предприятиеләрдә йомык яки кире кайтару әйләнешле су белән тәэмин ителешне кертү;

– санитар-яклау зоналары территорияләрен тузанга, газга каршы торучан яшел үсентеләр токымнары белән максималь яшелләндерү;

– автомобиль юлларының юл өслеге сыйфатын яхшырту;

- пычраткычлар гамәлдә булган зоналарда атмосфера торышын мониторинглау тикшеренүләрен үткәрү;

–автотранспорт чараларын мотор ягулыгының экологик чиста төрләренә күчерү яки ягулыкның традицион төрләрен кулланучы автотранспорттан бүлеп чыгаруларны чистарту өчен катализаторлар һәм нейтрализаторлар кертү;

- физик тузуның югары дәрәҗәсенә ия булган гамәлдәге суүткәргеч челтәрләрне реконструкцияләү;

– Хохлово ав. үзәкләштерелгән су белән тәэмин ителмәгән территорияләрендә, шулай ук эшли торган предприятиеләрдә яңа суүткәргеч челтәрләр төзү;

– Хохлово ав. халкы өчен хуҗалык-эчә торган су белән тәэмин итү чыганагын нигезләү өчен эзләү-бәяләү эшләре башкару;

– агып төшүче суларны билгеләнгән нормативларга кадәр чистартып, яңгыр сулары һәм хуҗалык-көнкүреш канализациясе челтәрләре белән тәэмин итү;

– өске су объектларының су саклау зоналарында урнашкан торак төзелешнең беренче чиратта канализацияләү, чистарту корылмалары төзү;

– предприятиеләрне һәм торак пунктларны су белән тәэмин итү челтәрләренең техник торышын мониторинглау челтәрен, өске су объектларының гидромониторингын оештыру һәм үстерү;

–су саклау зоналары, яр буе яклау полосалары һәм өске су объектларының яр буе яклау полосалары һәм су белән тәэмин итү чыганакларын санитар саклау зоналары чикләрендә урнашкан җир

кишәрлекләреннән һәм күчемсез мөлкәтнең башка объектларыннан файдалануның махсус хокукый режимын үтәү;

– сәнәгать җитештерүенең гамәлдәге предприятиеләре өчен локаль чистарту корылмалары төзү (Усад ав. төньяк-көнчыгышка таба асфальт-бетон заводы, Усад ав. күн эшкәртү предприятиесе, ликер-аракы заводы белән «Усад спирт заводы» спирт җитештерү предприятиесе, Усад ав. көньяк өлешендә пекарня);

– эшли торган авыл хуҗалыгы предприятиеләре өчен локаль чистарту корылмалары төзү (Тимофеевка ав. көньяк-көнбатышка таба мөгезле эре терлекләр фермасы, Хохлово ав. төньякка таба мөгезле эре терлекләр фермасы);

– су хуҗалыгы системаларының куркынычсыз торышын һәм эксплуатацияләүне тәэмин итү, агып төшүче суларның су объектларына тискәре йогынтысын булдырмый калу (шул исәптән агып төшүче суларны чистартуның, чистарту корылмаларыннан явым-төшемне зарарсызландыруның һәм утильләштерүнең алдынгы технологияләрен кертү);

– өске су объектларының су саклау зоналарында урнашкан объектларны, сулыкларны пычранудан, ләм утырудан, чүпләнүдән һәм суларны саегудан саклауны тәэмин итә торган корылмаларны җиһазлау;

– өске су объектларының су саклау зоналары чикләрендә пестицидлар һәм агрохимикатлар куллануны тыю;

– эчәргә яраклы суның сыйфатын яхшырту (су җыю корылмаларын су әзерләү станцияләре, суны тимерсезләндерү һәм йомшарту системалары белән тәэмин итү);

–су белән тәэмин итү чыганакларын, су саклау зоналарын һәм өске су объектларының яр буе яклау полосаларын санитар саклау зоналары чикләрен билгеләү, аларның чикләрен җирлектә махсус мәгълүмат тамгалары белән беркетү;

– Тимофеевка ав. көнчыгыш өлешендәге зиратны, Усад ав. көнчыгышка таба зиратның бер өлешен өске су объектларының су саклау зонасында урнашуына бәйле рәвештә ябу;

– санитар-яклау зоналарында урнашкан су белән тәэмин итү чыганакларыннан эчәргә яраклы су белән тәэмин итү максатында җир асты суларыннан файдалануны булдырмау;

– авыл хуҗалыгы культураларын үстерүнең югары нәтиҗәле технологияләрен кертү юлы белән туфракның уңдырышлылыгын торгызу;

– җирләрне инвентаризацияләү һәм агрохимик тикшерү;

– игенчелекнең адаптив экологик-ландшафт системасын гамәлгә кертү;

– кулланыла торган агрохимикатлар күләмен киметү өчен туфрак эшкәртүнең ресурсларны сак тоту һәм экологик яктан куркынычсыз технологияләрен кертү;

– үсемлекләрне яклауның биологик чараларын куллану;

– игенчелекнең адаптив экологик-ландшафт системасын гамәлгә кертү;

– төзелеш барышында, линияле корылмалар урнаштырганда бозылган җирләрне рекультивацияләү;

– эрозиягә каршы чаралар үткәрү: көтүлекләр һәм печәнлекләр мәйданын арттыру, саклагыч утыртмалар мәйданын арттыру, туфракны эрозиягә каршы эшкәртү, яңгыр һәм кар суларының өске агымын оештыру;

– су басудан яклау чараларын үткәрү: җир асты сулары һәм җир өсте сулары режимы, су алып баручы коммуникацияләрдә чыгымнарына (агып чыгулар) һәм басымына, биналар һәм корылмаларның деформацияләренә мониторинг; дренаж суларын дренажлар урнаштыру, фильтрационга каршы пәрдәләр һәм экраннар урнаштыру, торак пунктлар территорияләрен вертикаль планлаштыру һәм биналарның һәм корылмаларның җир асты өлешләрен гидроизоляцияләү юлы белән утильләштерү;

– су басу процессларының таралуын ачыклау өчен гидрогеологик тикшеренүләр комплексы үткәрү;

–су басудан саклау чараларын үткәрү: территориянең өслеген вал ясау, ясалма күтәрү, су юлын көйләүче корылмалар һәм өслек суларын агызып торучы корылмалар төзү, су агымнарын һәм старицаларны чистарту һәм турайту;

– автомобиль юлларының кар белән каплануын киметү;

– торак пунктлар территорияләрен коммуналь калдыклар җыю контейнер мәйданчыклары һәм контейнерлар белән тәэмин итү;

– калдыкларны селектив җыюны оештыру, калдыкларны эшкәртүнең һәм утильләштерүнең яңа технологияләрен кертү;

– туфрак катламын анда агулы матдәләр һәм кушылмалар булуга, шулай ук авыл хуҗалыгы продукциясен үстерүне күздә тота торган аз катлы төзелешне проектлаганда радиоактивлыкны тикшерүләр үткәрү;

–туфрак катламының теркәлгән яисә потенциаль пычрануы булган зоналарда кишәрлекләрне торак төзелешенә бүлеп бирүне туфракның экологик иминлеге турында бәяләмә яисә аны рекультивацияләү программасы булганда гына башкару;

– табигатьне саклау һәм санитар-эпидемиологик законнар таләпләре нигезендә төзелгән терлекчелек калдыкларын вакытлыча складларга урнаштыру урыннарын оештыру;

– биологик калдыкларны утильләштерү өчен терлекчелек фермаларын биогаз җайланмалары белән тәэмин итү;

– терлекчелек калдыкларын вермикомпостлау, ферментациянең гөмбә тизләткечләрен кулланып утильләштерү чаралары һәм башкалар;

– каты коммуналь калдыкларны Чыпчык авыл җирлегендәге гамәлдәге каты коммуналь калдыклар полигонына чыгаруны оештыру, алга таба Арча муниципаль районындагы муниципалитетара тармак комплексына транспортировкалау белән (Татарстан Республикасының калдыклар белән эш итү өлкәсендә территориаль схемасы нигезендә, шул исәптән каты коммуналь калдыклар белән эш итү өлкәсендә);

–торак пунктлар территориясендә тавыштан саклау чараларын үткәрү (акустик экраннар урнаштыру, автомобиль юллары буйлап тавыштан саклаучы яшел үсентеләр полосалары булдыру, беренче эшелонда торак булмаган билгеләнештәге биналарны, тәрәзәләрнең тавыш изоляциясен файдалану);

– электр подстанциясен ябык типтагы трансформаторлар белән җиһазландыру;

– автомобиль юллары буйлап саклаучы яшелләндерүне оештыру;

– торак пунктлар территорияләрендә гомуми файдаланудагы яшелләндерүне оештыру;

– күчемсез мөлкәт объектларын проектлаганда, төзегәндә һәм эксплуатацияләгәндә һәм авыл җирлеге территориясен төзекләндерүне оештырганда «яшел» стандартлар кертү һәм куллану;

– планлаштырыла торган объектларны урнаштырганда юкка чыгарылган агач-куак үсентеләре урынына яшел утыртмаларны компенсацияләү утырту белән тәэмин итү;

– махсус сакланылучы табигать территорияләрен саклау режимын үтәү (шул исәптән махсус сакланылучы табигать территорияләре булып торучы су объектларына агып төшүче суларны агызып чыгаруны булдырмау);

– радиоешлыклы диапазонның электромагнитлы нурланыш чыганакларының санитар-яклау зоналары проектларын эшләү;

– инженерлык коммуникацияләренең сак зоналары режимын үтәү;

– үсемлекләр һәм хайваннар дөньясын саклау чараларын үткәрү (шул исәптән хайваннарның яшәү тирәлеген, аларның миграциясе юлларын, балыкларның маймыч үстерү урыннарына керә алуын саклау; хайваннарның транспорт чаралары астына эләгүен, балыкларның һәм башка су биологик ресурсларының су җыю корылмаларына эләгүен булдырмый торган конструктив чишелешләр куллану һ.б.).

9. ТАБИГЫЙ ҺӘМ ТЕХНОГЕН ХАРАКТЕРДАГЫ ГАДӘТТӘН ТЫШ ХӘЛЛӘР ТУУ КУРКЫНЫЧЫ ТӨП ФАКТОРЛАРЫНЫҢ ИСЕМЛЕГЕ ҺӘМ ХАРАКТЕРИСТИКАСЫ

9.1. Җирлек территориясенә йогынты ясарга мөмкин булган табигый характердагы гадәттән тыш хәлләр чыганаклары исемлеге

Куркыныч геологик процесслар

1. Шуышулар

Җимергеч факторлар - тау токымнарының көчеше (хәрәкәте), сөзәклекнең астан юылуы, артык юешләнүе, сейсмик тирбәнешләр, катнаш массаларның механик басымы, бәрелүләр.

Нәтиҗәләре - корылмаларның зур булмаган зарарланулары, инженерлык коммуникацияләренең сирәк җимерелүләре.

Куркынычны киметү чаралары – өслек сулары зонасында һәм аның янәшәсендәге территорияләрдә агып төшүне оештыру, җир асты суларын дренировкалау, тышкы йөкләнешләрне киметү, откосларны киртәләү һәм аларны астан юылудан һәм юудан саклау, терәк диварлар төзү, биеклектәге яшел үсентеләр утыртуны оештыру.

Усад авыл җирлеге территориясендә шуышулар барлыкка килү мөмкинлеге Казансу елгасы үзәне битләренә туры китерелгән.

СНиП 22-01-95 «Куркыныч табигый йогынтылар геофизикасы» нигезендә, җирлек территориясендә шуышулар барлыкка килү куркынычы категориясе «уртача куркыныч» дип бәяләнә».

2. Җир тетрәүләр

Җимергеч факторлар – җир кабыгында кинәт үзгәрешләр һәм өзеклекләр, җир асты карст бушлыкларының җимерелүе.

Нәтиҗәләре - биналар һәм корылмаларның җимерелүе, грунтларның сыекланыуы һәм утыруы, шуышулар барлыкка килүе, плотиналарның җимерелүе һәм цунами барлыкка килү.

Куркынычны киметү чаралары - җир тетрәүләргә дучар булган территорияләрдә төзелешне чикләү, корылмаларны ныгыту, сейсмик мониторинг уздыру.

Россия Федерациясе территориясен сейсмик районлаштыру карталары һәм СП 14.13330.2014 нигезендә Усад авыл җирлеге территориясе 6 баллы зонага керә (В картасы).

Җир тетрәүләрнең барлыкка килү куркынычы категориясе СНиП 22-01-95 «Куркыныч табигый йогынты геофизикасы» буенча җирлек территориясендә «куркыныч» дип бәяләнә.

3. Абразия, сусаклагычлар ярларын эшкәртү

Җимергеч факторлар - су объектлары ярларына дулкыннар һәм прибой бәрүе, грунтларның җил белән очуы, юылуы.

Нәтиҗәләр - ярларның юылуы, яр буе территорияләренең авыл хуҗалыгы җирләреннән тартып алынуы, биналар һәм корылмаларның җимерелүе.

Куркынычны киметү чаралары - саклагыч корылмалар (дулкын җимерү диварлары, буналар, дулкын кайтаргычлар) төзү, ярлар участокларын тимер-бетон плитәләр һәм түшәкләр белән ныгыту, су асты сөзәклекләрен вал кую һәм юдыру, яр буе зонасында дым яратучы яшел үсентеләр утырту.

Усад авыл җирлеге территориясенә абразия, сусаклагычлар ярларын эшкәртүе характерлы түгел.

4. Карст

Җимергеч факторлар - тау токымнарының эрүе, токымнарның структурасы җимерелү, токым кисәкчекләренең күченүе (юылуы), җир өслегенең деформацияләнүе.

Нәтиҗәләре - сәнәгать һәм гражданнар корылмаларының деформацияләнүе, сәнәгать объектлары эшендә өзеклекләр, территориянең вакытлыча файдаланудан чыгуы.

Куркынычны киметү чаралары - өске суларның агып төшүен оештыру, җир асты суларын дренажлау, тышкы йөкләнешләрне киметү, биналарның һәм корылмаларның нигезләрен яклау.

Усад авыл җирлеге территориясендә карст барлыкка килү куркынычы булу хас түгел.

5. Суффозия

Җимергеч факторлар - югарыда яткан грунтларның утыруы, тау токымнарының күчүе, җир өслегенең деформациясе.

Нәтиҗәләр - корылмаларның нигезләре йомшару һәм аларның деформацияләнүе һәм җимерелүе, сәнәгать объектлары эшендә өзеклекләр, территориянең вакытлыча файдаланудан чыгуы.

Куркынычны киметү чаралары - җир өсте суларын агызу, җир асты суларын дренировкалау, фильтрацион яклау пәрдәләре төзү, силикатлау, цементлау юлы белән бушлыкларны бетерү һ.б.

Усад авыл җирлеге территориясенә суффозия барлыкка килү куркынычы булу хас түгел.

6. Лёсс токымнарының утыручанлыгы

Җимергеч факторлар - җир өслегенең деформациясе, грунтларның деформациясе.

Нәтиҗәләре - корылмаларның нигезләре йомшару һәм аларның деформацияләнүе һәм җимерелүе, сәнәгать объектлары эшендә өзеклекләр, территориянең вакытлыча файдаланудан чыгуы.

Куркынычны киметү чаралары - өске сулар агышын оештыру; җир асты суларын дренировкалау; трамбование, вибрация, җебетү юлы белән грунтларның утыру үзлекләрен бетерү; силикатлау, цемент эремәсе белән сеңдерү; биналарны конструктив көчәйтү.

Усад авыл җирлеге территориясендә лёсс токымнарының утыручанлыгы барлыкка килү куркынычы булу хас түгел.

7. Яссылык һәм ерганаклар эрозиясе

Җимергеч факторлар - грунтларның юылуы, чокырлар һәм ерганаклар ясалу.

Нәтиҗәләре - туфракның уңдырышлы катламы юк ителү; елгаларның һәм сулыкларның ләмләнүе; сугару һәм дренаж системаларының ләмләнүе; биналар һәм корылмаларның җимерелүе; юлларның юылуы.

Куркынычны киметү чаралары - өске сулар агышын оештыру, саклау урман полосалары булдыру, үсемлек белән чокыр битләрен ныгыту, ерымнарны йому һәм күмү.

Усад авыл җирлеге территориясендә эрозия процессларының барлыкка килүе авыл хуҗалыгы җирләре территорияләренә кагыла.

Яссылык һәм ерганак эрозиясе барлыкка килү куркынычы категориясе СНиП 22-01-95 «Куркыныч табигый йогынты геофизикасы» буенча җирлек территориясендә «уртача куркыныч» дип бәяләнә.

8. Күперү

Җимергеч факторлар - бозлану, грунт күләменең механик үзгәрешләре.

Нәтиҗәләре - биналар һәм корылмаларның нигезләре зарарлану, инженерлык коммуникацияләре җимерелү.

Куркынычны киметү чаралары - биналарның һәм корылмаларның нигезен туфрак бозлану катлавыннан түбәнрәк томалау, өске сулар агышын оештыру, юллар төзегәндә саклау җайланмаларын (подложкалар, рәшәткәләрен) куллану.

Күперү барлыкка килү куркынычы категориясе СНиП 22-01-95 «Куркыныч табигый йогынты геофизикасы» буенча җирлек территориясендә «уртача куркыныч» дип бәяләнә.

Куркыныч гидрологик күренешләр һәм процесслар

1. Су күтәрелү

Җимергеч факторлар - грунт сулары биеклеге күтәрелү, грунт сулары агымының гидродинамик басымы, туфракның һәм грунтларның пычрануы (тозлануы), җир асты металл конструкцияләренең коррозиясе.

Нәтиҗәләре - биналарның һәм җир асты коммуникацияләренең подвалларын су басу, инженерлык коммуникацияләрендә аварияләр, биналарның һәм корылмаларның өлеше утыру һәм бөртү, шуышулар.

Куркынычны киметү чаралары - өске суларның агып төшүен оештыру, җир асты суларын дренировкалау.

Су күтәрелү барлыкка килү куркынычы категориясе СНиП 22-01-95 «Куркыныч табигый йогынты геофизикасы» буенча җирлек территориясендә «уртача куркыныч» дип бәяләнә.

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2018 елның 27 апрелендәге 1001-р номерлы күрсәтмәсе белән расланган язгы ташу чорында су басу (су күтәрелү) зонасына эләгүче Татарстан Республикасы торак пунктлары исемлеге нигезендә Усад авыл җирлегендә мондый торак пунктларга Ильино ав. һәм Тимофеевка ав. керә.

2. Су басу (суга астында калу)

Җимергеч факторлар - су агымы (агымы), гидросфераның, туфракның, грунтларның пычрануы.

Нәтиҗәләр - су чыгу, су басу, туфракның юылуы, туфракның агып торучы халәте барлыкка килү, корылмалар җимерелү, транспорт эшендә һәм тышкы эшләр уздыруда кыенлыклар, инженерлык коммуникацияләрендә аварияләр, юл-транспорт һәлакәтләре.

Куркынычны киметү чаралары – территорияләрне, биналарны һәм корылмаларны инженерлык саклавын оештыру; гидродинамик факторлар йогынтысына дучар булган территорияләрдән тыш объектларны урнаштыру; су күтәрелүгә һәм су басуга бәйле территорияләрдә потенциаль пычрану чыганакларын урнаштыруга юл куймау; су агымнары һәм сулыклар ярлары буенча саклагыч гидротехник корылмалар урнаштыру.

Су басу барлыкка килү куркынычы категориясе СНиП 22-01-95 «Куркыныч табигый йогынты геофизикасы» буенча җирлек территориясендә «уртача куркыныч» дип бәяләнә.

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2018 елның 27 апрелендәге 1001-р номерлы күрсәтмәсе белән расланган язгы ташу чорында су басу (су күтәрелү) зонасына эләгүче Татарстан Республикасы торак пунктлары исемлеге нигезендә Усад авыл җирлегендә мондый торак пунктларга Ильино ав. һәм Тимофеевка ав. керә.

3. Елга эрозиясе

Җимергеч факторлар - су ташкынының гидродинамик басымы, елга үзәненең деформациясе.

Нәтиҗәләре - юллар, коммуналь системалар, биналар һәм корылмалар җимерелүе; яр буе территорияләрендәге авыл хуҗалыгы җирләреннән файдалануның кире кайтарылмый торган югалтулар; урманны югалту.

Куркынычны киметү чаралары - яр ныгыту корылмалары төзү, елгаларда регуляция чараларын оештыру (елга үзәнен оештыру), барражлар системасы ярдәмендә елга төбенең буй авышлыкларын киметү, яр буе зонасында дым яратучы яшел үсентеләр утыртуны оештыру.

Усад авыл җирлеге территориясендә елга эрозиясе барлыкка килү су агымнарына һәм аларның үзәннәренә туры килә.

Елга эрозиясе барлыкка килү куркынычы категориясе СНиП 22-01-95 «Куркыныч табигый йогынты геофизикасы» буенча җирлек территориясендә «уртача куркыныч» дип бәяләнә.

Куркыныч метеорологик күренешләр һәм процесслар

1. Көчле җил, давыллар, өермәләр

Җимергеч факторлар - җил агымы, җил йөкләнеше, аэродинамик басым, һаваның көчле киеренкелеге.

Нәтиҗәләре - бина һәм корылмаларның зарарлануы яки җимерелүе, транспорт эшендә һәм тышкы эшләр башкарудагы кыенлыклар, инженерлык коммуникацияләрендәге аварияләр, юл-транспорт һәлакәтләре, халыкның тормышына һәм сәламәтлегенә куркыныч янау.

Куркынычны киметү чаралары - куркыныч производстволарны урнаштыруны чикләү, искергән яисә нык булмаган биналарны һәм корылмаларны демонтажлау, зарарланган һәм карт агачларны кисү, халыкны кисәтү һәм коткару хезмәтләре персоналын гадәттән тыш хәл шартларында гамәлләргә әзерләү буенча чаралар күрү.

Көчле җил, давыллар, өермәләр барлыкка килү куркынычы категориясе СНиП 22-01-95 «Куркыныч табигый йогынты геофизикасы» буенча җирлек территориясендә «уртача куркыныч» дип бәяләнә.

2. Көчле явымнар

Җимергеч факторлар - су ташкыны (агымы), территорияне су басу, кар йөкләнеше, җил йөкләнеше, кар көртләре, бозлавык йөкләнеше, бәрү.

Нәтиҗәләре - су басу, бина һәм корылмаларның зарарлануы яки җимерелүе, транспорт эшендәге һәм тышкы эшләр башкарудагы кыенлыклар, инженерлык коммуникацияләрендәге аварияләр, юл-транспорт һәлакәтләре, халыкның тормышына һәм сәламәтлегенә куркыныч янау.

Хәвеф-хәтәрне киметү чаралары - территорияләрне, биналарны һәм корылмаларны инженерлык саклауны оештыру, үз вакытында фаразлау һәм халыкны кисәтү һәм коткару хезмәтләре персоналын гадәттән тыш хәл шартларында гамәлләргә әзерләү буенча чаралар күрү.

Табигый янгыннар

Җимергеч факторлар - ялкын, җылылык агымы, җылылык сугуы, һаваның болганчыклануы, атмосфераның, туфракның, грунтларның, гидросфераның пычрануы.

Нәтиҗәләре - урманнарның төтенләве, януы, халыкның тормышына һәм сәламәтлегенә куркыныч янау, төзелешләргә зыян китерү, транспорт эшендә һәм тышкы эшләр уздыруда кыенлыклар, юл-транспорт һәлакәтләре.

Хәвеф-хәтәрне киметү чаралары - янгынга каршы өзеклекләр урнаштыру, янгын саклау бүлекчәләрен дислокацияләүне оптимальләштерү, корткычлардан һәм янгыннардан зыян күргән агачларны кисү.

Усад авыл җирлеге территориясендә табигый (урман) янгыннарының килеп чыгу мөмкинлеге үзәк һәм төньяк өлешләрдә зур урман массивларына туры килә. Дала һәм ландшафт табигый янгыннарының барлыкка килүе хас түгел.

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «Татарстан Республикасында янгын куркынычсызлыгын тәэмин итүгә юнәлдерелгән чаралар турында» 2014 елның 12 апрелендәге 236 номерлы Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының карарына үзгәрешләр кертү хакында» 2016 елның 24 мартындагы 163 номерлы Карары нигезендә Усад авыл җирлегенең торак пунктлары һәм башка территорияләре һәм объектлары Татарстан Республикасы урман янгыннары янаган объектлар исемлегенә (торак пунктлар; гражданнарның бакчачылык, яшелчәчелек һәм дача коммерциягә карамаган берләшмәләре; балаларның ялын оештыручы оешмалар һәм аларны сәламәтләндерү; икътисад объектлары, сәламәтләндерү оешмалары) керми.

Табигый характердагы гадәттән тыш хәлләр килеп чыгу куркынычы янаган территорияләрнең чикләре Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнарының норматив хокукый актлары белән билгеләнмәгән.

Татарстан Республикасы Гражданнар оборонасы эшләре һәм гадәттән тыш хәлләр министрлыгы биргән мәгълүматларда (2018 елның 18 апрелендәге 3428/Т-3-1-7 номерлы Хат), табигый характердагы гадәттән тыш хәлләр килеп чыгу куркынычына дучар булган территорияләр чикләре турында мәгълүмат юк.

Моннан тыш, «Су басу, су күтәрелү зоналарының чикләрен билгеләү турында» Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2014 елның 18 апрелендәге 360 номерлы карары нигезендә су басу, су күтәрелү зоналары аларның чикләре хакындагы мәгълүматларның күчемсез мөлкәт Бердәм дәүләт реестрына кертелгән датадан билгеләнгән булып санала. Усад авыл җирлеге территориясен су басу зоналары чикләре турында Бердәм дәүләт күчемсез мөлкәт реестрында мәгълүмат юк.

9.2. Җирлек территориясендә, шулай ук җирлек территориясенә якын җирдә техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр чыганаклары исемлеге

Химик куркыныч объектлар

Химик куркыныч объектлар территориясендә булу нәтиҗәсе булып авария-химик куркыныч матдәләрне чыгару куркынычы янаган аварияләр тора.

Зыян салучы факторлар - куркыныч химик матдәләрне түгү яки чыгару.

Нәтиҗәләре - кешеләрнең, авыл хуҗалыгы хайваннарының һәм үсемлекләрнең һәлак булуы яисә химик зарарлануы; азык-төлекнең, азык чималының һәм азыкның химик зарарлануы; әйләнә-тирә табигать мохитенең химик зарарлануы.

Хәвеф-хәтәрне киметү чаралары - химия сәнәгате предприятиеләренең торышын мониторинглау, җитештерү процессларының технологик куркынычсызлыгын һәм мондый предприятиеләр җиһазларының эксплуатация ышанычлылыгын арттыру; химик аварияләр килеп чыгу мөмкинлеген фаразлау; авария резервуарларын, тозакларны, нишаларны химик куркыныч матдәләре булган саклагычлар астында урнаштыру.

Усад авыл җирлеге территориясендә химик куркыныч объектлар юк.

Янгын, шартлау куркынычы янаган объектлар

Янгын, шартлау куркынычы янаган объектлар территориясендә янгыннар һәм шартлаулар булырга мөмкин.

Җимергеч факторлар - ялкын, очкыннар, шартлау, бәрмә дулкын, җылынган һава, токсик продуктлар, төтен.

Нәтиҗәләре - кешеләрнең сәламәтлегенә зыян китерү яки үлеме; биналарның һәм корылмаларның җимерелүе яки зарарлануы; халык хуҗалыгына, әйләнә-тирә табигать мохитенә зыян китерү.

Хәвеф-хәтәрне киметү чаралары - электр приборларын һәм электр челтәрләрен эксплуатацияләү тәртибен үтәү; янгын, шартлау куркынычы янаган объектларга караган предприятие хезмәткәрләренең янгынга каршы инструктажы; янгыннан ирекле саклауны оештыру; янмый торган матдәләр һәм материаллар куллану; янгынга каршы кагыйдәләрне һәм нормаларны үтәү.

Усад авыл җирлеге территориясендә күрсәтелгән янгын, шартлау куркынычы янаган объектларга түбәндәгеләр керә:

- Усад ав. пекарня (потенциаль куркыныч матдә: он; зарарлы йогынты чикләре ачыкланмаган);
- табигый газны транспортлаучы торба үткәргечләр (потенциаль куркыныч матдә: табигый газ; зарарлы йогынтысы чикләре ачыкланмаган).

Радиацион куркыныч объектлар

Территориядә радиацион куркыныч объектлар булу нәтиҗәсе булып радиоактив матдәләр чыгару куркынычы булган аварияләр тора.

Җимергеч факторлар - радиоактив матдәләрнең һәм (яисә) ионлаштыручы нурланышларның чыгуы яки атылып чыгуы.

Нәтиҗәләре - кешеләрнең, авыл хуҗалыгы хайваннарының һәм үсемлекләрнең, халык хуҗалыгы объектларының, шулай ук әйләнә-тирә табигать мохитенең ионлаштыручы нурланыш алуы яисә радиоактив пычрануы.

Куркынычны киметү чаралары - дозиметрик һәм радиометрик контроль алып бару, халык арасында йод профилактикасы үткәрү, пычранган җирлекне дезактивацияләү.

Усад авыл җирлеге территориясендә радиацион-хәтәр объектлар юк.

Гидродинамик куркыныч объектлар

Территориядә гидродинамик куркыныч объектларның булуының нәтиҗәсе гидротехник корылмаларның басым фронты корылмаларының җимерелүе, бәреп чыгу дулкыны һәм һәлакәтле су басу зоналары барлыкка килүгә, шулай ук шлам саклагычларның өемнәре җимерелгәндә агулы матдәләр белән зарарлануга бәйле мөмкин булган аварияләр тора.

Җимергеч факторлар – бәреп чыгу дулкыны, су ташкыны.

Нәтиҗәләре - һәлакәтле су басу; кешеләр, авыл хуҗалыгы хайваннары һәм үсемлекләрнең һәлак булуы; биналарның һәм корылмаларның җимерелүе яки зарарлануы; җитештерү яки транспорт процессы бозылу; әйләнә-тирә табигать мохитенә зыян китерү.

Хәвеф-хәтәрне киметү чаралары – бәреп чыгу дулкыны йогынтысына дучар территориядә торак биналар һәм икътисад объектлары төзүне чикләү; вал төзү; җир асты суларын дренировка; яр буен ныгыту эшләрен үткәрү; бәреп чыгу дулкыны тизлеген киметергә сәләтле түбән кәүсәле урманнар утырту.

Усад авыл җирлеге территориясендә гидродинамик куркыныч объектлар юк.

Куркыныч йөкләрне ташыганда транспортта куркыныч хәлләр

Куркыныч йөкләрне ташыганда транспорттагы хәвефле хәлләргә кертәләр:

<u>1. Куркыныч йөкләрне ташыганда автомобиль транспортында мөмкин булган аварияләр</u>

Зыян китерүче факторлар - бәрү, транспорт чарасына ут кабу; ташый торган янгын куркынычлы йөкнең януы; ташый торган шартлау куркынычы булган йөкләрнең шартлавы һәм януы; ташый торган куркыныч химик йөкнең агуы (чәчрәве, парга әйләнүе).

Нәтиҗәләре - кешеләрнең травма алуы һәм үлеме, янгыннар, әйләнә-тирә мохитнең пычрануы, транспорт чараларына зыян килү, ташый торган йөкләрнең юкка чыгарылуы.

Куркынычны киметү чаралары - куркыныч йөкләрне ташу өлкәсендә норматив документлар таләпләрен үтәү, куркыныч йөк турында мәгълүмат (мәгълүмат таблицалары, авария һәм мәгълүмати карточкалар) бирү системаларын куллану, юл шартларын исәпкә алып, автотранспорт чараларының хәрәкәт тизлеген чикләү, махсус җиһазландырылган транспорт чараларын куллану, йөкләр ташу өчен махсус җиһазландырылган тара куллану.

Усад авыл җирлеге территориясендә «Каменка - Дөбъяз - Олы Әтнә» һәм «Усад спирт заводы - Чернышевка - Каймар» транзит автомобиль юллары узуга бәйле рәвештә куркыныч йөкләр ташуда автомобиль транспортында һәлакәтләр барлыкка килү ихтималы характерлы (потенциаль куркыныч матдәләр: нефть эшкәртү продуктлары, аммиак, сыекландырылган газ, кислоталар һ.б.; зарарлы йогынты чикләре ачыкланмаган).

2. Куркыныч йөкләрне ташыганда тимер юл транспортында ихтимал аварияләр

Зыян китерүче факторлар - бәрү, транспорт чарасына ут кабу; ташый торган янгын куркынычлы йөкнең януы; ташый торган шартлау куркынычы булган йөкләрнең шартлавы һәм януы; ташый торган куркыныч химик йөкнең агуы (чәчрәве, парга әйләнүе).

Нәтиҗәләре - кешеләрнең травма алуы һәм үлеме, янгыннар, әйләнә-тирә мохитнең пычрануы, транспорт чараларына зыян килү, тимер юлларның җимерелүе, ташый торган йөкләрнең юкка чыгарылуы.

Куркынычны киметү чаралары - куркыныч йөкләрне ташу өлкәсендә норматив документлар таләпләрен үтәү, куркыныч йөк турында мәгълүмат бирү системаларын куллану, махсуслаштырылган вагоннар һәм контейнерлар куллану, йөкләрне махсус әзерләү һәм төргәкләү, тиешле белгечләр тарафыннан йөкләрне юл буе озату һәм саклау.

Усад авыл җирлеге территориясендә куркыныч йөкләрне ташуда тимер юл транспортында аварияләр барлыкка килү ихтималы характерлы түгел.

3. Куркыныч йөкләрне ташыганда су транспортында ихтимал аварияләр

Зыян китерүче факторлар - бәрү, транспорт чарасына ут кабу; ташый торган янгын куркынычлы йөкнең януы; ташый торган шартлау куркынычы булган йөкләрнең шартлавы һәм януы; ташый торган куркыныч химик йөкнең агуы (чәчрәве, парга әйләнүе).

Нәтиҗәләре - кешеләрнең һәм хайваннарның имгәнүе һәм һәлак булуы, янгыннар, әйләнә-тирә мохитнең пычрануы, транспорт чараларына һәм гидротехник объектларга зыян килү, ташый торган йөкләрнең юкка чыгарылуы.

Куркынычны киметү чаралары – куркыныч йөкләрне ташу өлкәсендә норматив документлар таләпләрен үтәү, куркыныч йөк турында мәгълүмат бирү системаларын куллану, йөкләр ташу өчен махсус җиһазландырылган тара куллану.

Усад авыл җирлеге территориясендә куркыныч йөкләрне ташуда су транспортында аварияләр барлыкка килү ихтималы характерлы түгел.

4. Куркыныч йөкләрне ташыганда торба үткәргеч транспортында ихтимал аварияләр

Җимергеч факторлар – хәтәр химик яки шартлау куркынычы булган матдәләр басымы астында бәреп чыгу яки агу, шартлау.

Нәтиҗәләре - кешеләрнең һәм хайваннарның имгәнүе һәм үлеме, әйләнә-тирә мохитне пычрату, икътисадка зыян китерү.

Хәвефне киметү чаралары - торба үткәргечләрнең физик яктан таушалган яисә мораль яктан искергән участокларын үз вакытында ремонтлау, реконструкцияләү һәм аларга техник хезмәт күрсәтү, торбаүткәргечләрнең торышын мониторинглау системасын оештыру, торбаүткәргечләрне эксплуатацияләүнең технологик ысулларын куллану, торбаүткәргечләрне коррозиядән саклауның нәтиҗәле ысулларын куллану.

Усад авыл җирлеге территориясендә җирлек территориясе буйлап магистраль торба үткәргечләр (потенциаль куркыныч матдәләр: табигый газлар; зарарлы йогынты чикләре билгеләнмәгән) үтүгә бәйле рәвештә куркыныч матдәләрне транспортта йөрткәндә аварияләр барлыкка килү ихтималы характерлы.

Техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр килеп чыгу куркынычы янаган территорияләрнең чикләре Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнарының норматив хокукый актлары белән билгеләнмәгән.

Татарстан Республикасы Гражданнар оборонасы эшләре һәм гадәттән тыш хәлләр министрлыгы биргән мәгълүматларда (2018 елның 18 апрелендәге 3428/Т-3-1-7 номерлы Хат), техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр килеп чыгу куркынычына дучар булган территорияләр чикләре турында мәгълүмат юк.

9.3. Җирлек территориясендә биологик-социаль характердагы гадәттән тыш хәлләр чыганаклары исемлеге

Биологик-куркыныч объектлар

Зарар китерүче факторлары –хәтәр биологик матдәләр таралу.

Нәтиҗәләре - кешеләрнең, авыл хуҗалыгы хайваннарының һәм үсемлекләрнең биологик йогышлы авыру йоктыруы яисә һәлак булуы; әйләнә-тирә табигать мохитен биологик йоктыру.

Куркынычны киметү чаралары - санитария-гигиена һәм санитария-эпидемиология кагыйдәләрен, технологик һәм оештыру-техник таләпләрне үтәү; фармацевтика һәм микробиология сәнәгате предприятиеләренең торышын мониторинглау, җитештерү процессларының технологик куркынычсызлыгын һәм мондый предприятиеләр җиһазларының эксплуатацияләү ышанычлылыгын арттыру.

Усад авыл җирлеге территориясендә биологик-куркыныч объектлар юк.

Йогышлы авыруларның табигый учаклары

Зарар китерүче факторлары – инфекцияле авыру (патогенлы микроорганизмнар).

Нәтиҗәләре - эпидемияләр, эпизоотияләр, эпифитотияләр.

Куркынычны киметү чаралары - карантин, обсервация, йогышлы авыруларны изоляцияләү, санитария һәм эпидемиологик күзәтчелекне уздыру, территорияне санитар саклауны оештыру, эпизоотиягә каршы чаралар үткәрү, ветеринария-санитария күзәтчелеген оештыру.

Җирлек территориясендә йогышлы авыруларның табигый чыганаклары юк.

9.4. Янгын куркынычсызлыгын тәэмин итү буенча чаралар исемлеге

Янгын куркынычсызлыгын тәэмин итү системасының торышы турындагы белешмәләр, шул исәптән янгын куркынычсызлыгын тәэмин итү объектларының урнашуы турындагы белешмәләр әлеге томның «Җирлек территориясенең бүгенге торышы һәм файдаланылуына анализ. Генераль план чараларын нигезләү» дип аталган 2 кисәкнең «Инженерлык инфраструктурасы һәм коммуналь хезмәт күрсәтү»дигән 2.9 бүлегендәге 2.9.9 “Янгын куркынычсызлыгы” бүлекчәсендә китерелгән.

Усад авыл җирлеге территориясе өчен актуаль булган янгын куркынычсызлыгын тәэмин итү чараларына кертергә кирәк:

– янгынның учактан читкә таралуын чикләүне тәэмин итә торган күләмле-планлаштыру чишелешләрен һәм чараларны куллану;

–эвакуация юлларын, янгынны ачыклау системаларын (янгын сигнализациясе җайланмаларын һәм системаларын) төзү;

–биналарның һәм корылмаларның янгын куркынычы янаган конструктив янгын куркынычсызлыгы классына туры килә торган ут чыдамлыгы һәм янгын куркынычы классына туры килә торган төп төзелеш конструкцияләрен куллану;

– төзелеш корылмаларының утка каршы ныклыгы чикләрен арттыру өчен уттан саклау составларын (шул исәптән антипиреннарны һәм уттан саклау буяуларын) һәм төзелеш материалларын куллану;

– шартлауга каршы яклау системаларын технологик җиһазлауга урнаштыру;

– автомат һәм (яисә) автоном янгын сүндерү җайланмаларын куллану;

– янгыннан саклау бүлекчәләре эшчәнлеген оештыру;

– янгын урынына янгын сүндерү техникасының тоткарлыксыз үтеп керүен тәэмин итү;

– янгын турында халыкка элемтә һәм хәбәр итүне тәэмин итү;

– халыкны янгын куркынычсызлыгы чараларына өйрәтүне оештыру һәм янгын куркынычсызлыгы өлкәсендә пропаганда.

10. ТӨП ТЕХНИК-ЭКОНОМИК КҮРСӘТКЕЧЛӘР

19 нчы таблица

№ т/б	Күрсәткечнең исеме	Үлчәү берәмлеге	Гамәлдәге нигезләмә	Хисап срогы
1	Җирлек мәйданы	га	4581,447	4581,447
2	Торак пунктларның территорияләре мәйданы	га	566,128	578,287
	шул исәптән:			
	Усад ав.	га	187,784	187,784
	Ильино ав.	га	35,481	35,481
	Садилово ав.	га	42,119	42,119
	Толмач ав.	га	25,888	25,888
	Тимофеевка ав.	га	62,145	62,145
	Хохлово ав.	га	67,227	67,227
	Чубар ав.	га	145,483	157,642
3	Даими халыкның саны	кеше	2510	5514 *
4	Торак фондының күләме	мең кв. м	66	151,83 *
5	Территорияләр балансы **			
	индивидуаль торак йортлар төзелеше территорияләре	га / %	301,141 / 6,57	466,3 / 10,18
	күпфатирлы торак йортлар белән төзелеш территорияләре	га / %	9,336 / 0,2	10,973 / 0,24
	социаль, иҗтимагый һәм эшлекле билгеләнештәге объектлар территорияләре	га / %	29,043 / 0,63	29,956 / 0,65
	гражданнарның коммерциясез бакчачылык һәм яшелчәчелек берләшмәләре территорияләре	га / %	185,485 / 4,05	185,475 / 4,05
	рекреацион билгеләнеш территорияләре	га / %	6,667 / 0,15	6,667 / 0,15
	сәнәгать предприятиеләренең җитештерү территорияләре:			
	сәнәгать җитештерүе предприятиеләре территорияләре	га / %	17,284 / 0,38	25,258 / 0,55
	авыл хуҗалыгы предприятиеләре территорияләре һәм авыл хуҗалыгын тәэмин итү объектлары	га / %	31,959 / 0,7	28,572 / 0,62
	склад территорияләре	га / %	2,607 / 0,06	2,607 / 0,06
	инженерлык инфраструктурасы һәм коммуналь хезмәт күрсәтү объектлары территорияләре	га / %	3,815 / 0,08	3,815 / 0,08
	транспорт инфраструктурасы объектлары территорияләре	га / %	34,92 / 0,76	41,996 / 0,92
	зиратлар территорияләре	га / %	3,615 / 0,08	3,615 / 0,08
	авыл хуҗалыгы җирләре:			
	чәчүлекләр	га / %	2552,679 / 55,72	2538,614 / 55,41
	көтүлекләр, печәнлекләр, ятмалар	га / %	528,052 / 11,53	512,551 / 11,19

	урманнар, башка үсентеләр:			

	урманнар	га / %	460,886 / 10,06	460,885 / 10,06
	куаклыклы үсемлекләр	га / %	173,684 / 3,79	174,394 / 3,81
	сулыклар:			
	өске су объектлары	га / %	40,498 / 0,88	40,474 / 0,88
	башка территорияләр:			
	торак пунктларның яшелләндерелгән территорияләре	га / %	11,677 / 0,25	44,346 / 0,97
	торак пунктларның башка территорияләре		183,15 / 4,0	0,0 / 0,0

* торак төзелеше территорияләре мәйданнарының артуын исәпкә алып, якынча күрсәткечләр күрсәтелгән

**территорияләр балансы исәпләрендә гамәлдәге нигезләмәдә фактик функциональ файдаланудагы территорияләр мәйданнары исәпкә алынган, территорияләр балансын исәпләп чыгару срогына - функциональ зоналар тарафыннан тәкъдим ителгән планлаштырыла торган функциональ файдаланудагы территорияләр мәйданнарына исәпләгәндә.

Искәрмә.

Авыл хуҗалыгы җирләре территорияләренең исәп-хисап чорына балансы -29,566 га тәшкил итә, шул исәптән:

– Чубар ав. чиген киңәйтүгә бәйле авыл хуҗалыгы җирләре территорияләре 12,219 га кимү;

– өч автомобиль юлы планлаштырылган урнаштыруга бәйле авыл хуҗалыгы җирләре территорияләре 7,29 га кимү;

– сыекландырылган табигый газ җитештерү һәм төяп җибәрү комплексын планлаштырылган урнаштыруга бәйле авыл хуҗалыгы җирләре территорияләре 7,974 га кимү;

– Тимофеевка ав. көньяк-көнбатышка таба агросәнәгать комплексы объектларының территориясен арттыруга бәйле авыл хуҗалыгы җирләре территорияләре 1,19 га кимү;

– Тимофеевка ав. көньяк-көнбатышка агросәнәгать комплексы объектлары тирәсендә яшелләндерүне оештыру белән бәйле авыл хуҗалыгы җирләре территорияләре 0,893 га кимү.

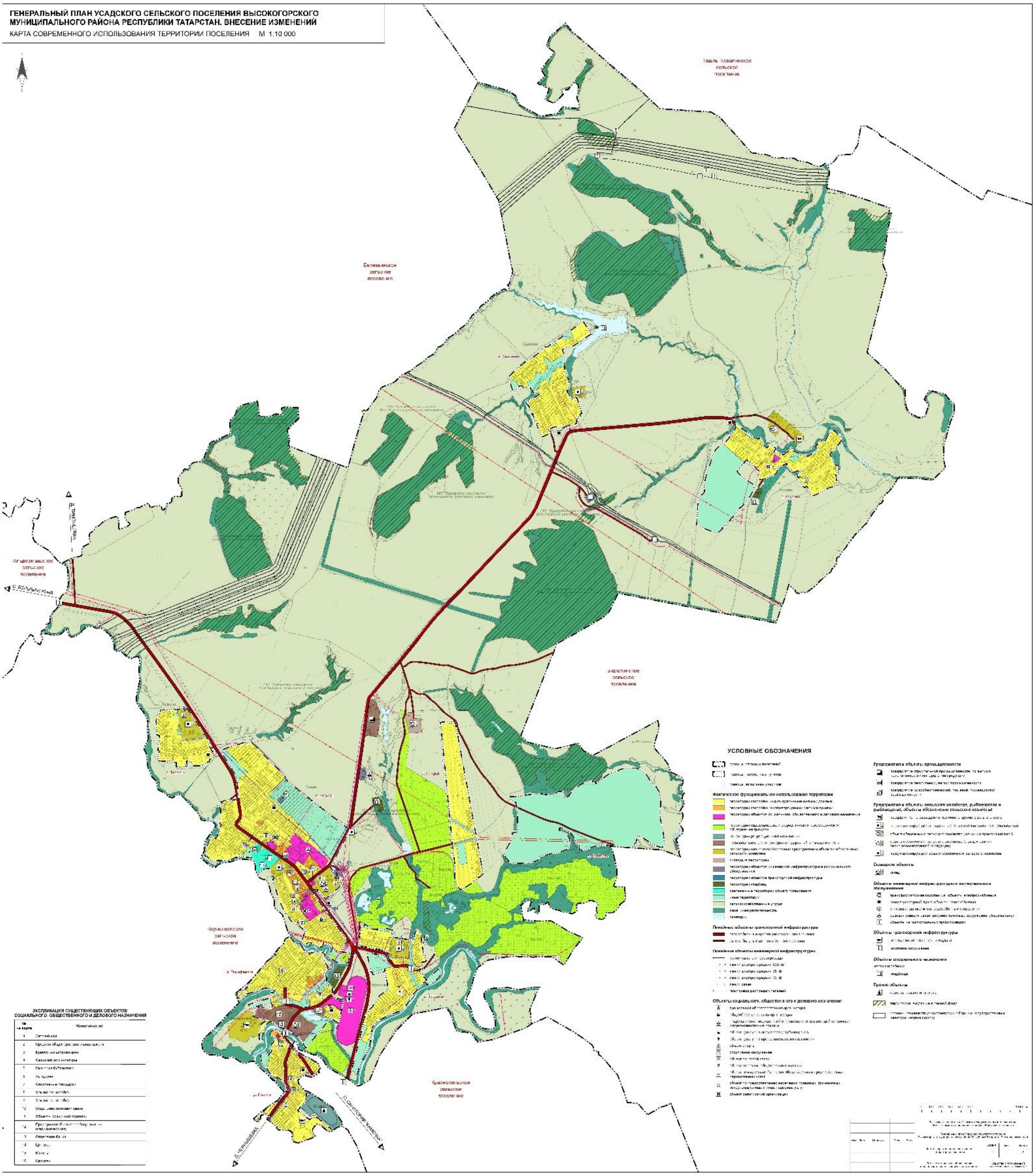
ГЕНЕРАЛЬНЫЙ ПЛАН УСАДСКОГО СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ ВЫСОКОГОРСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН. ВНЕСЕНИЕ ИЗМЕНЕНИЙ
КАРТА СОВРЕМЕННОГО ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ТЕРРИТОРИИ ПОСЕЛЕНИЯ М 1:10 000
УСЛОВНЫЕ ОБОЗНАЧЕНИЯ
ЭКСПЛИКАЦИЯ СУЩЕСТВУЮЩИХ ОБЪЕКТОВ
СОЦИАЛЬНОГО, ОБЩЕСТВЕННОГО И ДЕЛОВОГО НАЗНАЧЕНИЯ

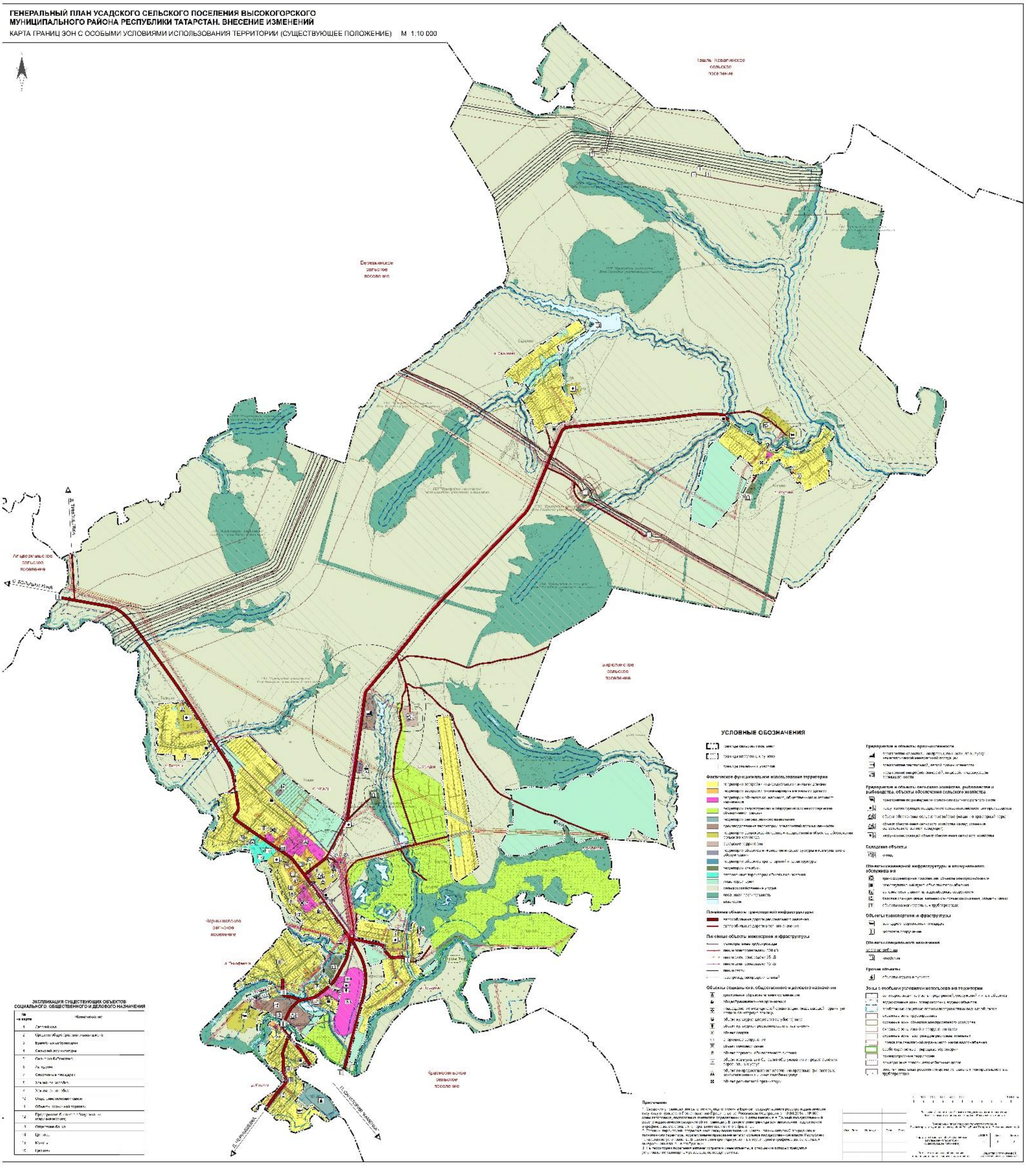
ГЕНЕРАЛЬНЫЙ ПЛАН УСАДСКОГО СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ ВЫСОКОГОРСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН. ВНЕСЕНИЕ ИЗМЕНЕНИЙ
КАРТА ГРАНИЦ ЗОН С ОСОБЫМИ УСЛОВИЯМИ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ТЕРРИТОРИИ (СУЩЕСТВУЮЩЕЕ ПОЛОЖЕНИЕ) М 1:10 000
УСЛОВНЫЕ ОБОЗНАЧЕНИЯ
ЭКСПЛИКАЦИЯ СУЩЕСТВУЮЩИХ ОБЪЕКТОВ
СОЦИАЛЬНОГО, ОБЩЕСТВЕННОГО И ДЕЛОВОГО НАЗНАЧЕНИЯ

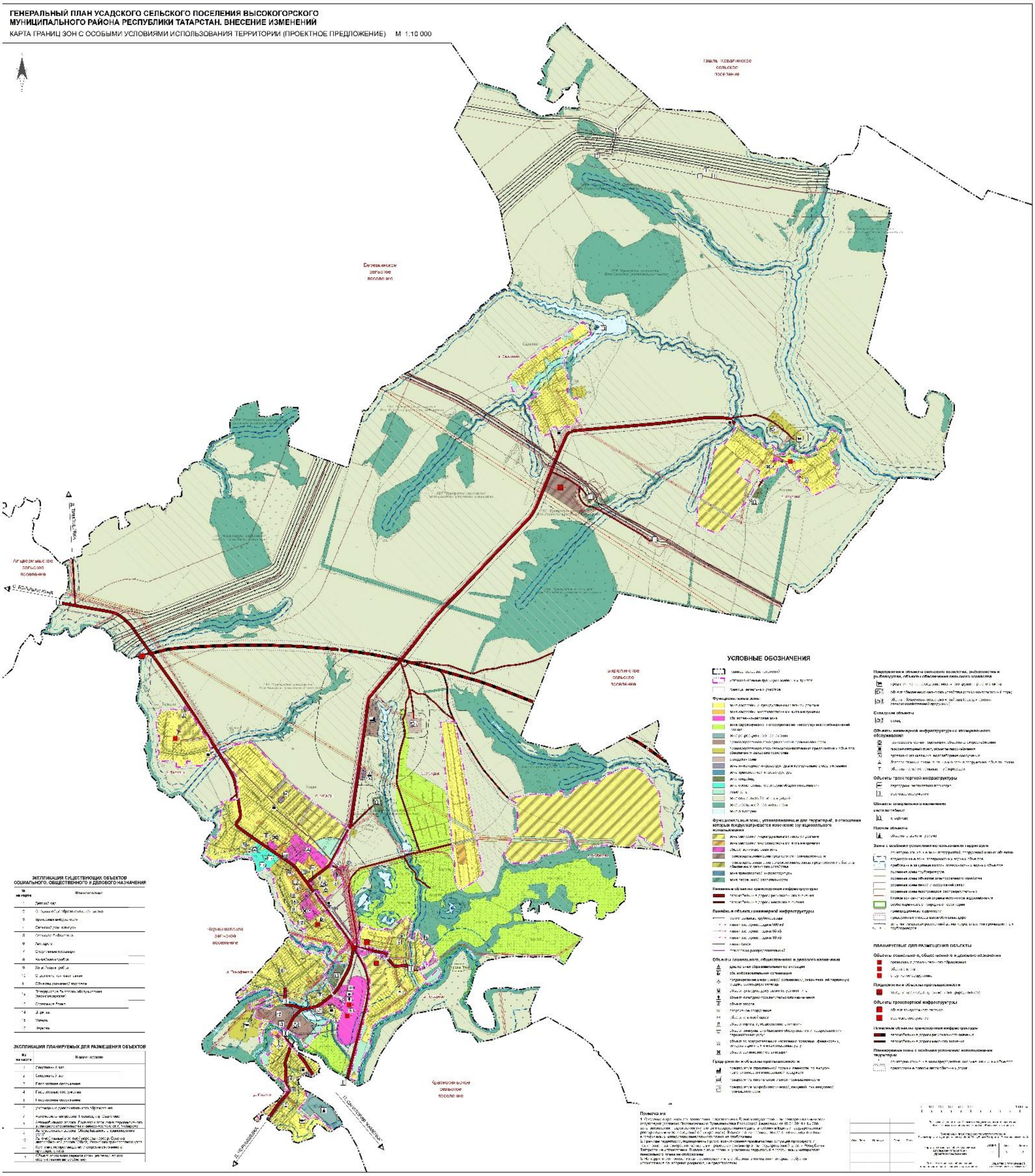
ГЕНЕРАЛЬНЫЙ ПЛАН УСАДСКОГО СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ ВЫСОКОГОРСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН. ВНЕСЕНИЕ ИЗМЕНЕНИЙ
КАРТА ГРАНИЦ ЗОН С ОСОБЫМИ УСЛОВИЯМИ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ТЕРРИТОРИИ (ПРОЕКТНОЕ ПРЕДЛОЖЕНИЕ) М 1:10 000
УСЛОВНЫЕ ОБОЗНАЧЕНИЯ
ЭКСПЛИКАЦИЯ СУЩЕСТВУЮЩИХ ОБЪЕКТОВ СОЦИАЛЬНОГО, ОБЩЕСТВЕННОГО И ДЕЛОВОГО НАЗНАЧЕНИЯ
ЭКСПЛИКАЦИЯ ПЛАНИРУЕМЫХ ДЛЯ РАЗМЕЩЕНИЯ ОБЪЕКТОВ
ПЛАНИРУЕМЫЕ ДЛЯ РАЗМЕЩЕНИЯ ОБЪЕКТЫ